

Inleidend:

1. Vooreerst wil ik mijn spijt betuigen omtrent de keuze vanwege het bestuur om de Algemene Vergadering achter gesloten deuren te laten doorgaan, en hiertoe gebruik maakt van de argumenten welke het coronavirus haar biedt. Ik hoop dat de werkwijze, waarbij de vragen van de aandeelhouders van de vennootschap alleen schriftelijk kunnen worden ingediend (en samen met hun antwoorden zullen worden gepubliceerd op de webpagina van de vennootschap), niet zal worden misbruikt om het enige resterende recht van de eigenaars van deze vennootschap, namelijk hun vraagrecht, nog verder te beperken dan dit reeds het geval is.
Doordat elke mogelijke interactie tussen bestuur en vraagsteller wegvalt na een gegeven antwoord, is dit vraagrecht nu reeds voldoende beperkt. Ik reken er als aandeelhouder op dat u hiermee rekening zal houden, en uw antwoorden direct voldoende uitgebreid en duidelijk zal geven.
2. Om hetzelfde doel (van duidelijkheid van de antwoorden) te bereiken, vraag ik uitdrukkelijk om elk van mijn vragen afzonderlijk en volledig te willen beantwoorden: **geen antwoord te geven op verschillende van mijn eigen vragen gegroepeerd, geen globaal antwoord te zullen geven op vragen van verschillende aandeelhouders** waarvan u zelf oordeelt dat deze (ongeveer) hetzelfde onderwerp behandelen. In het verleden is immers gebleken dat dit ten koste van de duidelijkheid gaat, en gezien u ons de mogelijkheid tot elke interactie heeft ontnomen is het ongetwijfeld beter elke vraag individueel te behandelen.
3. De vragen werden beperkt in aantal, en wanneer het er toch nog veel zijn dan is dit enkel een gevolg van het totale gebrek aan transparantie en coherentie in de communicatie vanwege het bestuur. Het mag geen reden zijn om deze vragen inderdaad nog langer onbeantwoord te laten.
4. Als aandeelhouder (en dus eigenaar van de vennootschap) beschouw ik mijn recht op volledige en waarheidsgetrouwe informatie, net als mijn vraagrecht, NIET minderwaardig noch ondergeschikt aan datzelfde recht welke het personeel van de vennootschap dat duidelijk WEL mag genieten. Wanneer de externe revisor volledig ter beschikking staat van het personeel om alle vragen te beantwoorden en alle nodige info te geven, dan kan er geen enkel geldig argument worden ingeroepen om het vraagrecht en recht op informatie van de eigenaars van de vennootschap te beperken.

Dat de Regentenraad de aandeelhouders het recht heeft ontnomen om de jaarrekeningen goed te keuren is niet gebeurd op vraag van de aandeelhouders, en is absoluut **geen reden om hun vraagrecht als eigenaars te beperken**. Immers: ondanks andere wettelijke verplichtingen heeft ook het personeel geen bevoegdheid om die jaarrekeningen goed te keuren, en zijn het andere belangen welke hen recht geven op die volledige informatie.

In mijn ingediende vragen zijn er dus ook enkele welke ik rechtstreeks stel aan de externe bedrijfsrevisor, M Dirk Stragier (Mazars Bedrijfsrevisoren). De antwoorden op deze vragen hebben enkel enige waarde wanneer ze ook rechtstreeks door de externe revisor zelf zijn beantwoord (eventueel in een afzonderlijk – eveneens gepubliceerd – document).

Gezien de financiële communicatie vanwege het bestuur door geen enkele andere toezichthouder noch enige andere onafhankelijke autoriteit wordt gecontroleerd krijgen dergelijke antwoorden van de revisor extra gewicht en belang.

Ik dring als aandeelhouder (met statutair bepaalde eigendomsrechten) dus aan dat deze verondersteld onafhankelijke expert zijn verantwoordelijkheid neemt welke de wetgevers hebben gegeven aan deze revisoren, en dus zijn mening en standpunten zelf geeft.

5. U zal ook niet weigeren van antwoorden te geven op mijn vragen met het argument dat “er lopende gerechtelijke procedures zijn”.
Er is slechts één waarheid, en ik ben ervan overtuigd dat u voor een rechtbank geen andere waarheid wil verdedigen dan die waarheid welke u op een algemene vergadering aan ALLE eigenaars verschuldigd bent.

Wanneer bepaalde vragen door mezelf worden gesteld, vragen welke ik ook voor een rechtbank correct beantwoord wil krijgen, dan gelden die antwoorden voor ELKE aandeelhouder van deze vennootschap.

Als verantwoordelijke bestuurders zal u het belang onderkennen.

6. Verder neem ik aan dat u, als bestuurders, niet bij het vorig jaar ingenomen standpunt blijft om elke transparantie te weigeren, dit door zelfs niet meer over het vermogen van de vennootschap te communiceren in termen van “eigen of vreemd” vermogen. Voor een beursgenoteerde vennootschap kan dit gewoonweg niet, en dezelfde communicatie is voor elke centrale bank de evidentie zelve. **Wie een probleem heeft met (het minimum aan) transparantie heeft nooit eerlijke bedoelingen.**

Mijn vragen:

1. In het jaarverslag over 2019 geeft het bestuur volgende “Toelichtingen bij de jaarrekening”:

“ I. VERPLICHTE BOEKHOUDKUNDIGE REGELS IN TOEPASSING VAN DE ESCB / ECB-STATUTEN “ (jaarverslag pagina 130):

“1. Activa en passiva luidende in goud en deviezen: De officiële goud- en deviezenreserves van de Belgische Staat, die in de balans zijn opgenomen, (..)”

In het jaarverslag van de NBB over het boekjaar 2005 (pagina 93) werd, onder “2. Toelichting bij de jaarrekening” een “Kader 9 – Vorming en verdeling van de resultaten” volgende omschrijving gegeven:

“ **De officiële goud- en deviezenreserves van het land vertegenwoordigen een belangrijk deel van de activa van de Bank.** Het beheer ervan wordt bepaald door de monetaire-beleids- en wisselkoersdoelstellingen. Deze middelen moeten bijvoorbeeld gemakkelijk kunnen worden gemobiliseerd, in geval van een supplementair beroep van de ECB op de deviezenreserves of voor het naleven van verplichtingen in het kader van internationale verdragen, met name ten aanzien van het IMF. De officiële deviezenreserves worden dan ook hoofdzakelijk aangehouden in de vorm van (..). “

- 1.1. Welke zijn de concrete balansrubrieken die tot de eigendom van de rechtspersoon de Belgische Staat moeten worden gerekend?
Wat is hun waarde per balansdatum 31/12/2019 (het bedrag per rubriek, en het totaal bedrag van deze activa)?
- 1.2. In haar eigen communicatie benoemt De Nederlandsche Bank deze rubrieken als: “De reserves en financiële activa van DNB” en “De fysieke goudvoorraad van DNB”.

Ook in de jaarverslagen van de Nationale Bank van België tot en met het boekjaar 2001 werd in de verbonden toelichtingen bij de balans de omschrijving gebruikt: “**De goud- en deviezenvoorraden van de Bank**”, en zoals opgegeven heeft men het ook in het eigen jaarverslag van 2005 over “**de goud- en deviezenreserves van het land**”. Van België dus, en NIET “van de Belgische Staat”.

- 1.2.1. Vanwaar dit verschil? En vanwaar de wijziging in de eigen toelichtingen?
- 1.2.2. Werde in het boekjaar 2002 een wijziging in de vermogens- en eigendomsrechten omtrent deze activa doorgevoerd?
- 1.2.3. Op welke manier werd deze wijziging boekhoudkundig geregistreerd? Welke balansposten werden door deze transactie gewijzigd?
- 1.2.4. Indien dergelijke overdrachten of wijzigingen in de (uiteindelijke) eigendomsrechten niet zijn gebeurd, en gezien de oorspronkelijk gebruikte formulering duidelijk veel

beter de werkelijke situatie omschrijft: **waarom houdt het bestuur vast aan deze formulering in deze belangrijke toelichting? Waarom wordt niet voor de ondubbelzinnige duidelijkheid gekozen door te stellen, in het belang van elke gebruiker van de balans en de jaarrekening:**

“ De officiële goud- en deviezenreserves van België, die als eigen activa van de Bank op haar balans zijn opgenomen, (..) “?

- 1.3. Bij DNB stelt men ook dat “De goudvoorraad dient ter dekking van ultieme systeemrisico’s” en “De winsten die DNB behaalt met het beheren van het vermogen worden, indien mogelijk, uitgekeerd aan de Nederlandse Staat, de enige aandeelhouder van DNB “ ¹.

De belegging in de goudvoorraad betreft dus een spreiding van de eigen activa welke zij in haar verschillende portefeuilles aanhoudt, en de meerwaarden op de goudvoorraad worden dus (indien mogelijk) als onderdeel van haar jaarwinsten uitgekeerd aan de Staat, in zijn hoedanigheid van (enige) aandeelhouder van de centrale bank.

Opnieuw: vanwaar dit verschil tussen twee NCB's, waarvan het bestuur van de NBB in haar persberichten toch stelt dat de goudvoorraad op identieke boekhoudkundige manier worden verwerkt?

1.4. Jaarverslag over 2019 (pagina 105): Punt 2.1.2 Risicobeheer:

“ Het beheer van de goud- en deviezenreserves en van de effectenportefeuilles in euro stelt de Bank, net als elke financiële instelling, bloot aan financiële risico's, zoals markt- en kredietrisico's, alsook aan operationele risico's “:

Het bestuur trekt de aandacht van de aandeelhouders op het feit dat de vennootschap alle risico's en eventuele verliezen zal dragen op de 26,25 miljard euro activa (per 31/12/2019) activa, welke de eigendom zijn van de Belgische Staat.

Vragen:

- 1.4.1. Hoe kan het worden verantwoord dat de vennootschap alle verliezen op deze activa wel zou dragen, en de winsten en meerwaarden niet?
- 1.4.2. De aandeelhouders van de NBB zouden geen (uiteindelijke) eigendomsrechten laten gelden op de meerwaarden en opbrengsten van de officiële externe reserve-activa? Waarom werd dit niet op die manier in de Statuten opgenomen, zoals bij de Banca d'Italia?

Artikel 3: het eigendomsrecht is beperkt tot het kapitaal van de vennootschap, en een dividend van maximaal 6 % van dat kapitaal.

2. De Commissie voor het speciaal fonds

In het jaarverslag over 2019 wordt op pagina 114 een summier omschrijving gegeven over “een commissie voor het speciaal fonds”. Behalve de samenstelling van de commissie en het feit dat deze over 2019 slechts één maal is bijeengekomen geeft het bestuur geen enkele transparantie?

¹ DNB (webpagina) Reservebeheer.

Vragen:

- 2.1. Kan een opgave worden gegeven van projecten welke voor deze commissie in aanmerking kunnen komen om te worden gesteund door dit “**speciaal fonds voor het mecenaat** van de Bank”? Wat zijn de criteria? Gelden er ook (schriftelijk vastgelegde) deontologische regels?
 - 2.2. Minstens illustratief: de (belangrijkste) projecten welke over 2019 werden gesteund?
 - 2.3. Over welke bedragen gaat het hier? **In welke rubrieken van de resultatenrekening worden deze bedragen boekhoudkundig verwerkt?**
 - 2.4. Indien de steun ook op andere manieren verloopt (renteloze kredieten?): **op welke balansrubrieken zijn deze uitstaande projecten terug te vinden?**
3. “ **II. REGELS IN TOEPASSING VAN DE ORGANIEKE WET, EN VAN WETTEN, STATUTEN EN OVEREENKOMSTEN** “ (jaarverslag 2019 pagina's 133 en 134 en 135):

“ **1. Goud en goudvorderingen:** De naar aanleiding van de arbitrage van activa in goud tegen andere externe reservebestanddelen gerealiseerde meerwaarden worden, overeenkomstig artikel 30 van de organieke wet en artikel 54 van de statuten, op een bijzondere onbeschikbare reserverekening geboekt. “

“ **2. Verrichtingen van het IMF:** Krachtens artikel 1 van de overeenkomst van 14 januari 1999 tussen de Belgische Staat en de Bank, die de regels bepaalt voor de toepassing van artikel 9 van de organieke wet, **neemt de Bank** de rechten die de Staat als lid van het IMF bezit, in haar boeken op als eigen tegoeden. “

3.1. De “onbeschikbare reserverekening”:

3.1.1. In welke balansrubriek(en) van het jaarverslag over 2019 staan de activa geboekt welke de tegenpost van de balansrubriek “**10.3 Overige passiva – Diversen – de onbeschikbare reserverekening**” uitmaken?

3.1.1.1. Gezien deze activa de staatswaarborg genieten, moeten ze ook duidelijk te bepalen zijn. Hoe anders kan men de staatswaarborg inroepen wanneer er verliezen optreden?

3.1.1.2. Of worden alle verliezen op een totaal bedrag aan activa, overeenstemmend met het saldo van de reserverekening, altijd door de staat gedekt?

3.1.1.3. Heeft NBB deze waarborg ooit al eens ingeroepen? Indien niet: werden sedert 2015 nog nooit verliezen op activa geleden?

3.1.2. De onbeschikbare reserverekening als onderdeel van het eigen vermogen

De onbeschikbare reserverekening heeft haar oorsprong bij het einde van Bretton Woods, waar de goudvoorraden van de centrale banken vrij verhandelbare activa werden. Om meerdere redenen hebben de Wetgevers van centrale banken toen ingegrepen, en werd er een verplichte reservering van de enorme meerwaarden op de goudvoorraden opgelegd.

De NBB stelt in haar persberichten (van 16 maart 2007 en andere) dat zij haar goud- en deviezenvoorraden boekhoudkundig op dezelfde manier als bijvoorbeeld DNB verwerkt, wellicht ook omdat DNB onder identieke omstandigheden (en identieke wettelijke bepalingen) haar eigen goudvoorraad heeft aangelegd.

“Aldus boeken bijvoorbeeld de Banque de France, de Deutsche Bundesbank en De Nederlandsche Bank, die eveneens van hun Staat onderscheiden juridische entiteiten zijn, de externe reserves die zij aanhouden en beheren op dezelfde wijze als de Nationale Bank van België. “

En inderdaad, net zoals de Belgische heeft ook de Nederlandse Wetgever **een verplichte reservering** opgelegd:

- DNB moet haar gerealiseerde meerwaarden *(om het even op welke manier die meerwaarden werden gerealiseerd, en eveneens vrij van belasting)* **ALTIJD** verplicht toevoegen aan haar “Algemene reserve” *(een beschikbare reserve, toe te rekenen aan haar eigen vermogen)*,
- daar waar de NBB enkel verplichtingen tot reservering opgelegd kreeg wanneer er een noodzaak was om de officiële reserves op peil te houden (om deze noodzakelijke arbitrages niet in gevaar te brengen door negatieve vermogensafdrachten ten laste van de bank).

Met andere woorden: voor de NBB dienen **enkel de meerwaarden gerealiseerd via arbitrages naar andere externe reserve-componenten dienen verplicht (en vrij van belastingen) te worden geboekt op een onbeschikbare reserverekening**.

Op de Algemene Vergadering van 17 mei 2016 heeft het bestuur van de NBB bevestigd dat wanneer de meerwaarden op de goudvoorraad op om het even welke andere manier dan via een arbitrage worden gerealiseerd, de Belgische Wetgever geen enkele beperking heeft opgelegd, en dat deze meerwaarden gewoon onderdeel uitmaken van de te bestemmen jaarwinsten van de NBB.

Men kan en mag in de Wet (het Artikel 30) immers niets meer zoeken dan wat er ook effectief geschreven staat, en de bedoelingen van de Wetgever waren hier heel duidelijk.

Net zoals bij DNB zijn deze gerealiseerde meerwaarden voor NBB dus gewoon toe te rekenen tot haar eigen vermogen.

Ook de meerwaarden welke worden gerealiseerd via arbitrages, en dus worden geboekt in **de “Onbeschikbare reserverekening”, worden nu door de Nationale Bank van België erkend toe te rekenen te zijn tot haar eigen vermogen, GEEN schuld uit te maken van de vennootschap.**

Het gaat over een deel van het eigen vermogen welke geboekt staat in een balanspost “met kenmerken die in belangrijke mate afwijken van de conventionele kenmerken van eigen vermogen”², zoals daar zijn:

- De onbeschikbaarheid voor uitkering aan de aandeelhouders,
- De onbeschikbaarheid voor de aanzuivering van verliezen,
- De netto-opbrengst van de activa die de tegenpost vormen van de onbeschikbare reserverekening dient te worden overgemaakt aan de Belgische Staat,
- Het saldo strekt “tot het actief beheer van de goud- en deviezenreserves”, vanuit de doelstelling deze reserves op peil te houden (zie de bedoelingen van zowel de Nederlandse en Belgische Wetgevers).

De onbeschikbare reserverekening zou enkel tot uiting worden gebracht onder het vreemd vermogen “om het risico van misleiding te beperken”.³

Kan het bestuur van de NBB dan volgende punten toelichten en bevestigen:

3.1.2.1. Het bestuur boekt uitsluitend de meerwaarden op haar goudvoorraad ***welke werden gerealiseerd via arbitragetransacties naar andere externe reserve-***

² Arrest van het Hof van Beroep van 28 oktober 2019 (pagina’s 14 en 15).

³ Arrest van het Hof van Beroep van 28 oktober 2019 (pagina 15).

activa volgens de bepalingen van het Artikel 30: uitsluitend deze meerwaarden worden vrij van belastingen ingeschreven op de balansrubriek **“10.3 Overige passiva - Diversen: onbeschikbare reserve meerwaarde op goud”**?

3.1.2.2. Volgende essentiële uitgangspunt van het Hof van Beroep is dus fout:

“17. Voor de boeking van de gerealiseerde meerwaarden op goudreserves moet artikel 30 van de Organieke Wet worden nageleefd.” ⁴

Inderdaad, niet alle ongerealiseerde meerwaarden welke onder de balansrubriek **“12. Herwaarderingsrekeningen”** tot uiting worden gebracht zijn zo maar te beschouwen als **“een doelvermogen”**:

NIET de meerwaarden op de deviezenvoorraad, en NIET de meerwaarden op de goudvoorraad welke niet via arbitrages zullen worden gerealiseerd.

Wanneer de aandeelhouders van de NBB, welke ook kennis hebben genomen van het arrest van het Hof van Beroep, het jaarverslag 2019 op een correctie manier moeten kunnen interpreteren is het essentieel dat het bestuur bevestigt dat dit uitgangspunt vanwege het Hof niet correct is, en dat het bestuur dit niet onderschrijft. Vandaar dus expliciet:

Vraag:

3.1.2.3. Bevestigt het bestuur van de NBB dat uitsluitend meerwaarden op de goudvoorraad, **uitsluitend gerealiseerd via arbitrages naar andere externe reserve-activa, worden geboekt in de balansrubriek “10.3 Overige passiva – Diversen: onbeschikbare reserve meerwaarde op goud”** ?

Bij de procedure voor Cassatie zal het bestuur van de Nationale Bank van België dan ongetwijfeld zelf haar belangrijke bijdrage tot transparantie en een tot een correct arrest leveren.

3.1.2.4. Vertrekkend weliswaar vanuit foute uitgangspunten **stelt het Hof van Beroep dat het voorzichtiger zou zijn** om de onbeschikbare reserverekening niet onder de rubriek **“13. Kapitaal, reservefonds en beschikbare reserve”** toe te voegen, teneinde het risico van misleiding te beperken.

Uitgaande van volgende feiten:

- **Rubriek 13.2 Het Reservefonds** (waarvan Toelichting 22 duidelijk maakt:) “ Bij het verstrijken van het emissierecht van de Bank, **valt een vijfde van het reservefonds de Staat prioriteitshalve ten deel**. Deze regel is niet van toepassing op de beschikbare reserve. “
- Ook aan dit deel van het eigen vermogen zijn kenmerken verbonden welke afwijken van de conventionele kenmerken van eigen vermogen, welke net als bij de onbeschikbare reserverekening worden opgevangen via een eenvoudige toelichting,
- Het belet de Regentenraad niet om deze (per 31/12/2019) 2.668.585.000,00 euro integraal als volwaardig eigen vermogen tot uiting te brengen,
- Noch werd ervoor gekozen om de eventuele impact (20 % van deze reserve, ofwel toch 533,72 miljoen euro) op de balans tot uiting te brengen onder het vreemd vermogen.
- **Daarnaast stelt de ECB in haar Richtsnoeren dat “stille reserves, of het opzettelijk onjuist weergeven van posten op de balans ONVERENIGBAAR is met het voorzichtigheidsbeginsel”.**

⁴ Arrest van het Hof van Beroep van 28 oktober 2019 (pagina 13).

Vragen:

- 3.1.2.4.1. Deelt de Regentenraad deze visie van het Hof van Beroep?
- 3.1.2.4.2. Welk essentieel en relevant verschil ziet de Regentenraad met het aangehaalde voorbeeld van het Reservefonds, en kan dit standpunt worden toegelicht?
- 3.1.2.4.3. Wanneer de Regentenraad **bewust (en dus opzettelijk) erkend eigen vermogen op haar balans tot uiting brengt als vreemd vermogen: meent zij op die manier toch het voorzichtigheidsbeginsel van de ECB te respecteren**?
- 3.1.2.4.4. Wanneer meerwaarden op de goudvoorraad net als voor DNB altijd tot het eigen vermogen van NBB worden gerekend: ***is het dan niet transparanter en duidelijker om boekhoudkundig gewoon tot uiting te brengen wat is?***
Tot op het moment van hun realisatie de meerwaarden tonen als toebehorend tot het eigen vermogen (wat gebeurt), en dan ook na realisatie dezelfde meerwaarden tonen als eigen vermogen (in een bijkomende rubriek, met een gepaste en duidelijke toelichting)?
- 3.1.2.4.5. Achten de Regentenraad het mogelijk dat dit gebrek aan duidelijkheid, aan transparantie, bijdraagt tot de enorme onderwaardering van de beurskoers t.o.v. het boekhoudkundig eigen vermogen zoals het bestuur dit waarheidsgetrouw in beeld brengt?
- 3.1.2.5. **Gezien de onbeschikbare reserverekening inderdaad ook onderdeel uitmaakt van het eigen vermogen van de vennootschap:**
 - 3.1.2.5.1. heeft het bestuur nooit bij de Wetgever aangedrongen om **de verdere opbrengsten van dit eigen vermogen** niet langer te moeten uitkeren aan de (soevereine) Belgische Staat, doch deze gewoon onderdeel van de (te bestemmen) jaarwinsten van de vennootschap te laten?
 - 3.1.2.5.2. ***De opbrengsten van eigen vermogen horen immers altijd uitsluitend de vennootschap zelf toe?***
- 3.1.2.6. Wanneer de NBB een deel van haar goudvoorraad moet overdragen aan de ECB (in navolging van **het Artikel 30 van de Statuten van de ECB**), zal de NBB haar balanspost **“1. Goud en goudvorderingen”** verminderen voor de marktwaarde van het overgedragen goud, en zal voor hetzelfde bedrag haar rentedragende vordering op de ECB **“8.2 Vorderingen op de ECB uit hoofde van overdracht van externe reserves”** verhogen.

De ontvangen rente op deze vordering is onderdeel van de rentebaten van de NBB, en maakt ***gewoon onderdeel uit van de te bestemmen jaarwinsten van de vennootschap***. Logisch ook: de vordering staat op naam van de NBB, die een deel van haar eigen goudvoorraad heeft afgedragen, de ECB erkent haar schuld aan de NBB. En: betaalt dus rente aan de NBB.

Vraag:

Opnieuw: waarom zou de NBB **de verdere opbrengsten** van meerwaarden gerealiseerd bij een herbelegging naar andere (officiële externe reserve-) activa, meerwaarden welke onderdeel uitmaken **van haar eigen vermogen, moeten afstaan aan de Belgische Staat**, en wanneer zij deze meerwaarden op een andere manier realiseert (vb. de overdracht aan de ECB) niet?

- 3.1.2.7. Over het actuele saldo van de onbeschikbare reserverekening (298,9 miljoen euro) werd over 2019 een bedrag van 8,5 miljoen euro opbrengsten afgestaan aan de Belgische Staat (ofwel 21,25 euro per aandeel NBB, ongeveer 25 % van het dividend).

Gezien de actuele meerwaarden op de goudvoorraad (dus 9,58 miljard euro per 31/12/2019) integraal ook kunnen worden gerealiseerd via arbitrages, kan het saldo op de onbeschikbare reserverekening uitkomen op 9,88 miljard euro. Zelfs berekend tegen het actueel lage rendement van de Statutaire Portefeuille (1% over 2019) zou deze jaarlijkse winstafdracht uitkomen op een 99 miljoen euro (ofwel een 247,00 euro per aandeel, ofwel ongeveer 3 keren het dividend over 2019 !).

Vragen:

- 3.1.2.7.1. Hoe kan het bestuur het rechtvaardigen om de belangen van de vennootschap (en van haar eigenaars) te moeten verdedigen, en deze verdere opbrengsten op eigen vermogen toch jaarlijks af te staan aan derden, weze het de Soevereine Belgische Staat?
- 3.1.2.7.2. Welke argumenten haalt het bestuur van de vennootschap aan om deze jaarlijkse afstand van eigen vermogen te rechtvaardigen?
- 3.1.2.8. Waarom heeft het bestuur er nooit bij de Wetgever op aangedrongen opdat de meerwaarden, gerealiseerd bij arbitrages naar andere componenten van de officiële externe reserve-activa, door een onafhankelijke Regentenraad vrij en naar eigen beoordeling kunnen worden bestemd?
Deze meerwaarden dan bijkomend aan de beschikbare reserverekening toe te voegen indien dit opportuun wordt bevonden, of als dividend worden uitgekeerd indien de reserves voldoende groot zijn?
- 3.1.2.9. Zou een dergelijke vrije beschikking niet in het belang van de vennootschap kunnen zijn? In bepaalde omstandigheden, waarbij de vrije beschikking over ook dit deel van het eigen vermogen van de vennootschap aangewezen kan zijn?
- 3.1.2.10. Het Arrest van het Hof van Beroep van 28 oktober 2020:

“ Het komt aan de Wetgever toe om de bestemming van de goudvoorraad en andere externe reserves te bepalen indien en wanneer zij niet langer nodig zijn voor de vervulling van opdrachten van algemeen belang door de NBB. (..) **Hij zou daaraan een interne bestemming binnen de Nationale Bank kunnen geven**”. ⁵

- 3.1.2.10.1. Met deze bepaling geeft het Hof aan dat het de Wetgever zou toekomen om de bestemming van de deviezenvoorraad en de vorderingen op het IMF (en hun opbrengsten) te bepalen. Deelt het bestuur van de NBB deze standpunten?
- 3.1.2.10.2. Het Hof geeft aan dat het de Wetgever zou toekomen welke bestemming (de meerwaarden op) de goudvoorraad zouden krijgen, ook wanneer deze worden gerealiseerd via transacties welke niet worden geregeld door het Artikel 30 van de Organieke Wet. Deelt het bestuur van de NBB deze standpunten?
- 3.1.2.10.3. Het Hof stelt dat de Wetgever in het verleden het saldo van de **“10.3 Overige passiva – Diversen – Onbeschikbare Reserverekening”** reeds een externe bestemming heeft gegeven. Belangrijk om op te merken is zeker:

⁵ Arrest van het Hof van Beroep van 28 oktober 2019 (pagina 15).

- Dat in deze balansrubriek uitsluitend de meerwaarden op de goudvoorraad worden geboekt (en niet de meerwaarden op de overige officiële externe reserve-activa),
- En dan nog uitsluitend die meerwaarden op de goudvoorraad welke werden gerealiseerd via arbitrages naar andere externe reserve-activa,
- Dat deze “externe bestemmingen” in het verleden werden gegeven aan meerwaarden op de goudvoorraad welke werden gerealiseerd onder toepassing van het vroegere Artikel 20bis (en niet het actuele Artikel 30): het Artikel 20bis bepaalde uitdrukkelijk dat de begunstigde van deze balanspost de Belgische Staat was (weze het bij de vereffening van de vennootschap).

3.1.2.10.4. Wanneer de Wetgever zou beslissen tot een dergelijk “interne bestemming”: wat zou volgens het bestuur een voorbeeld van dergelijke bestemming kunnen zijn? Kan dit ook een uitkering aan de eigenaars van de vennootschap zijn?

3.1.2.10.5. Waarom heeft het bestuur dergelijk verzoek nog niet aan de Wetgever gericht? Om de Organieke Wet te wijzigen, de Onbeschikbare Reserve en het Artikel 30 op te heffen, het saldo naar de Beschikbare Reserverekening over te boeken?

3.1.2.10.6. Het feit dat de Wetgever een interne bestemming zou kunnen geven aan (potentieel) dergelijk belangrijke bedragen, in het voordeel van een vennootschap met particuliere eigenaars, is de bevestiging dat deze balansrubriek niets anders is dan eigen vermogen van de vennootschap, welke gewoonweg onbeschikbaar werd gemaakt voor uitdeling?

3.1.2.11. Wanneer het de Wetgever zou toekomen om de officiële externe reserve-activa van de centrale bank een bestemming te geven: over welke middelen beschikt het bestuur dan om deze activa en hun meerwaarden tot het vermogen van de centrale bank te houden?

Ik geef het voorbeeld van jaren terug waarbij Cyprus voor het bankroet stond en het Parlement het goud van de Bank of Cyprus wou verkopen. Het bestuur heeft zich tegen deze verkoop verzet, en is natuurlijk niet doorgegaan.

Heeft de Belgische Wetgever deze macht dan wel? Is het zelfs zo dat het inderdaad uitsluitend de Wetgever is die deze beslissingen neemt, eerder dan de Regentenraad van de NBB?

3.1.2.12. Artikel 30 van de Organieke Wet bepaalt:

“(..) Ingeval evenwel sommige **externe reservebestanddelen worden gearbitrageerd tegen goud**, wordt het verschil tussen de aanschafprijs van dat goud en de gemiddelde verkrijgingsprijs van de bestaande goudvoorraad in mindering gebracht van het bedrag van die bijzondere rekening. “

Het saldo (balansdatum 31/12/2019) van **de balansrubriek “10.3 Overige passiva – Diversen – De onbeschikbare reserverekening”** bedraagt **298.900.000,00 euro**, en is het resultaat van een arbitragetransactie van 2005 (waarbij 30 ton goud werd verkocht tegen 11.357,11 euro/kilogram). Per balansdatum 31/12/2019 bedraagt de goudprijs 43.535,45 euro/kilogram).

Vragen:

3.1.2.12.1. Om het boekhoudkundig principe in toepassing van het Artikel 30 van de Organieke Wet correct te kunnen begrijpen:

Bevestigt het bestuur dat, wanneer de NBB in 2019 een **arbitrage** mocht hebben uitgevoerd, van haar deviezenvoorraad naar de goudvoorraad toe, waarbij zij tegen de goudprijs per balansdatum 31/12/2019 slechts 7.100 KG goud had teruggekocht, het volledige saldo van de balansrubriek **“10.3 Overige passiva – Diversen – De onbeschikbare reserverekening”** in mindering zou worden geboekt? Dat deze rubriek van het vreemd vermogen dan per balansdatum 31/12/2019 een nul-saldo had vertoond?

3.1.2.12.2. Betekent dit dan dat de historische kostprijs van de goudvoorraad voor 298.900.000,00 euro minder dan de effectieve kostprijs voor die 7.100 KG wordt doorgerekend? Waardoor de marktwaarde van de nieuwe totale goudvoorraad per 31/12/2019 had gemaakt dat **de balansrubriek “12. Herwaarderingsrekeningen”** voor dit zelfde bedrag (298,9 miljoen euro) hoger zou zijn uitgekomen?

3.1.2.12.3. Deze in 2005 gerealiseerde meerwaarde was dan onbeschikbaar voor winstuitkering aan de eigenaars van de vennootschap, vermits deze meerwaarde via een arbitrage werd gerealiseerd (en het Artikel 30 van toepassing was). Door deze afboeking, als gevolg van een tegengestelde arbitrage tegen een hogere goudprijs, zal het saldo van deze balansrubriek **“10.3 Overige passiva – Diversen – De onbeschikbare reserverekening”** volledig weg geboekt zijn, en zal deze op de balans zorgen dat **de balansrubriek “12. Herwaarderingsrekeningen”** voor het zelfde bedrag toeneemt. Het saldo van de onbeschikbare reserverekening wordt dan opnieuw eigen vermogen en zal, wanneer deze wordt gerealiseerd op een manier niet geregeld door het Artikel 30, dan WEL in aanmerking komen voor een vrije winstbestemming door de Regentenraad?

Het bestuur bevestigt het gevolg van dit boekhoudkundig principe?

3.1.2.12.4. Wanneer de Nationale Bank van België, zoals meerdere centrale banken dit tegenwoordig doen, hun goudvoorraad op een andere manier dan via een arbitrage verhogen houdt deze bijkomende investering eveneens een herstel in van de goudvoorraad zoals deze voor de arbitrage van 2005 was, en gebeurt deze terugkoop eveneens tegen een nadelige goudprijs (in vergelijking met de verkoopprijs van 2005): zal het bestuur dan ook een vergelijkbare tegenboeking doen van de balansrubriek **“10.3 Overige passiva – Diversen – De onbeschikbare reserverekening”** ?

3.2. Het doelvermogen:

Het Artikel 9bis van de Organieke Wet bepaalt:

” In het kader vastgesteld door Artikel 105(2) van het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap en door de artikelen 30 en 31 van het Protocol betreffende de statuten van het Europees Stelsel van centrale banken en van de Europese Centrale Bank,

- 1) **worden de officiële externe reserves van de Belgische Staat**
- 2) **aangehouden en beheerd door de Bank.**
- 3) **Deze tegoeden vormen een doelvermogen**

dat bestemd is voor de taken en verrichtingen die onder dit hoofdstuk vallen, evenals voor de andere opdrachten van algemeen belang die door de Staat aan de Bank zijn toevertrouwd. **De Bank boekt deze tegoeden en de betreffende opbrengsten en kosten in haar rekeningen** overeenkomstig de regels bedoeld in artikel 33. “

Wanneer het bestuur erkent **het vermogen van de vennootschap in beeld te moeten brengen volgens de principes van het waarheidsgetrouwe beeld** (zoals bepaald in het artikel 5 van het KB van 14 november 2007), dan moet dat vooral zijn om een financiële verslaggeving af te leveren welke op ondubbelzinnige en transparante wijze de

stakeholders in staat stelt zich inderdaad een correct beeld te vormen van het eigen en vreemd vermogen van de vennootschap.

Met het gebruik van dit artikel 9bis brengt het bestuur voortdurende twijfel.

3.2.1. *“Aanhouden en beheren”:*

De algemene uitgangspunten voor de financiële verslaggeving, verplicht te volgen door zowel de ECB als de NBB (en elke andere NCB van het ESCB), leggen op dat de beginselen van economische realiteit en transparantie dienen toegepast te worden. Dit ook om de vergelijking tussen de verschillende NCB's mogelijk te maken.

De NBB is aandeelhouder van de ECB, deze aandelen zijn een belangrijke participatie van de vennootschap met – werkelijk heel belangrijke – financiële risico's en gevolgen voor de NBB en haar aandeelhouders. Deze participatie wordt nu ook nog verder uitgebreid.

In haar eigen jaarverslag stelt de ECB:

“ Toelichting 6.2 - Overige financiële activa (jaarverslag van de ECB):

Deze post bestaat vooral uit de eigenmiddelenportefeuille van de ECB en wordt aangehouden tegenover het kapitaal en de reserves en de voorziening voor financiële risico's. Deze post omvat onder meer een belang van 3.211 aandelen in de Bank voor Internationale Betalingen (BIB) tegen de verwervingsprijs van € 42 miljoen. (..) De netto toename van deze post in 2019 was voornamelijk het gevolg van de herinvestering van rentebaten uit de eigenmiddelenportefeuille van de ECB en de stijging van de marktwaarde van de effecten in deze portefeuille.

De “eigenmiddelenportefeuille van de ECB” is dus het equivalent van “de Statutaire portefeuille van de NBB”: de portefeuille waarin het kapitaal en de reserves (en hun verdere opbrengsten) worden belegd.

De ECB hanteert die zelfde omschrijving wanneer zij het heeft over haar officiële externe reserve-activa:

- Toelichting 2.1 – ***Vorderingen op het IMF*** (jaarverslag ECB 2019):
“Deze post omvat de door de ECB aangehouden bijzondere trekkingsrechten (..)
- Toelichting 2.2 - ***Tegoeden bij banken en beleggingen in effecten, externe leningen en overige externe activa***; en vorderingen op ingezetenen van het eurogebied, luidende in vreemde valuta (jaarverslag ECB 2019):
“De samenstelling van de door de ECB aangehouden nettoposities in vreemde valuta per 31 december 2019 luidt als volgt: (..)

Wanneer de ECB ***op een identieke manier*** stelt dat zij ***haar externe reserve-activa “aanhoudt en beheert”*** net zoals zij ***haar eigenmiddelenportefeuille (tegenpost van haar eigen kapitaal en reserves) “aanhoudt en beheert”***.

dan betekent deze omschrijving voor de ECB niets anders dan dat het over activa gaat welke haar uitsluitende en volstrekte eigendom zijn, waarbij deze activa enkel op haar balans kunnen tot uiting worden gebracht omdat alle ermee verband houdende toekomstige economische voordelen ten goede respectievelijk ten laste van de ECB zullen komen, nagenoeg alle ermee verband houdende risico's en voordelen aan de ECB zijn overgedragen.

En dus stel ik mij, net als alle andere lezers van het jaarverslag van de Nationale Bank van België, zowel de eigenaars van de vennootschap maar ook elke andere stakeholder die de

jaarverslagen van beide Nationale Centrale Banken naleest en vergelijkt, de volgende vragen:

Wanneer de Wetgever in het Artikel 9bis de omschrijving opneemt dat de officiële externe activa van de Belgische Staat **“door de Bank worden aangehouden en beheerd”**:

3.2.1.1. Zijn al deze externe reserve-activa, op de balans van 2019 geboekt onder de rubrieken:

- 1. Goud en goudvorderingen
- 2. Vorderingen op niet-ingezetenen van het eurogebied, luidende in vreemde valuta
- 3. Vorderingen op ingezetenen van het eurogebied, luidende in vreemde valuta

net zoals bij de ECB (en elke andere NCB) de **uitsluitende en volstreckte eigendom van de Nationale Bank van België zelf?**

3.2.1.2. Werden al deze activa verworven met het (eigen of vreemd) vermogen van de Nationale Bank van België?

3.2.1.3. Indien het bestuur van de NBB bij het standpunt blijft dat de (uiteindelijke) eigendomsrechten over bepaalde (of zelfs alle) officiële externe activa wel bij de Belgische Staat zouden liggen:

- heeft de Belgische Staat deze activa overgedragen aan de NBB, of ingebracht in de vennootschap?
- Op welke manier en wanneer zou de Belgische Staat deze uiteindelijke eigendomsrechten hebben verworven?

3.2.1.4. De officiële externe reserve-activa van de ECB werden bij haar oprichting ingebracht door haar aandeelhouders, de NCB's.

De ECB brengt deze overdracht van externe activa op het passief van haar balans tot uiting als een schuld aan de NCB's (waaronder de NBB).

De NBB heeft de balansposten van deze activa verminderd en in ruil een vordering voor hetzelfde bedrag op de ECB geboekt (***Rubriek 8.2 Vorderingen op de ECB uit hoofde van overdracht van externe reserves***).

3.2.1.4.1. Heeft de NBB (op het moment van de overdracht van de activa) een zelfde schuld geboekt ten voordele van de Belgische Staat, voor de waarde van de haar overgedragen officiële externe reserve-activa?

3.2.1.4.2. Welke rubriek op het passief van de balans van de NBB brengt deze schuld aan de Belgische Staat tot uiting?

3.2.1.4.3. Tegen welke voorwaarden vergoedt de NBB de Belgische Staat voor het mogen gebruiken van deze activa?

3.2.1.5. Zijn **ALLE** opbrengsten, meerwaarden, kosten, verliezen en risico's verbonden aan de activa geboekt onder deze rubrieken voor rekening van de vennootschap Nationale Bank van België?

3.2.1.6. Zullen al de resultaten op deze activa (met uitzondering van de transacties waarvoor een expliciete staatswaarborg geldt) hun uitwerking hebben op het eigen vermogen van de NBB?

3.2.1.7. ***Balansrubriek 2.1 Vorderingen op het IMF :***

België is lid in naam van het IMF, **alle verrichte stortingen en overdrachten van goud en deviezen aan het IMF werden echter verricht door een afstand van de eigen voorraden van de NBB**. In ruil hiervoor heeft de NBB een (rentedragende) vordering op het IMF.

De Bank neemt de rechten die de Staat als lid van het IMF bezit, ***in haar boeken op als eigen tegoeden, als een eigen bezit***, waardoor:

- Deze ontvangen rente onderdeel uitmaakt van de rentebaten van de NBB, en deze dus onderdeel uitmaakt van de jaarwinst van de NBB,
- Wanneer het IMF opbrengsten realiseert uit de verkopen van haar goudvoorraad, en zij deze opbrengsten uitkeert onder de vorm van een dividend aan haar leden, dan kan zij deze uitkering – aan het lid van het IMF: België – enkel doen aan de Nationale Bank van België: als de financier van de reservetranche, als de houder en eigenaar van de vordering op het IMF (zoals laatst in 2012).
- Al deze opbrengsten van deze activa maken onderdeel uit van de jaarwinsten van de Nationale Bank,
- **De Belgische Staat kan geen enkel eigendomsrecht laten gelden over deze vordering op het IMF**, noch kan zij enkel over de opbrengsten van deze activa beschikken indien de Regentenraad beslist deze volledig als dividend uit te keren: de Belgische Staat zal dan, als aandeelhouder van de Nationale Bank, 50% van deze opbrengsten kunnen ontvangen.

De uitkering door het IMF (voorbeeld ⁶) illustreert op onbetwistbare wijze het probleem rond het Artikel 9bis van de Organieke Wet:

- Het is het land België welke lid is van het IMF,
- De officiële externe reserve-activa (waarvan een deel werd overgedragen aan het IMF) zijn de volstrekte en uitsluitende eigendom van de Nationale Bank van België, zijn het eigen bezit van deze juridisch van haar Staat onderscheiden juridische entiteiten,
- **De vordering op het IMF**, welke in ruil voor de afdracht van externe reserve-activa werd verkregen, wordt beschouwd als een component van de officiële externe reserve-activa van België, doch **is niet de eigendom van de Belgische Staat maar wel van de Nationale Bank van België**.

Vragen:

- 3.2.1.7.1. Wanneer men in het Artikel 9bis stelt dat “de officiële externe reserve-activa” (waarvan de vordering op het IMF slechts één component is) de eigendom zijn van de Belgische Staat: Hoe verhoudt deze bepaling zich tot deze werkelijkheid: de omschrijving in de verbonden toelichting van het jaarverslag dat “deze tegoeden in de boeken van de vennootschap worden opgenomen **als eigen tegoeden, als een eigen bezit**”?
- 3.2.1.7.2. Gezien de eigen verwijzing naar de identieke situatie bij de andere NCB's: beweert het bestuur van de NBB dat de eigendomsrechten over de officiële externe reserve-activa bij de respectievelijke Staten ligt, en niet bij die NCB's zelf?
- 3.2.1.7.3. Waarom zou het bestuur de opbrengsten van deze activa dan niet aan de Belgische Staat overmaken als “Baten die volledig aan de Staat toekomen” ? (cfr. de verdere opbrengsten van de onbeschikbare reserverekening)?
- 3.2.1.7.4. Wanneer de Wetgever in 2002 het Artikel 9bis in de Organieke Wet heeft ingelast waarbij zij stelt dat de officiële externe reserve-activa de eigendom zijn van de Belgische Staat: **waarom werd dan in het aangehaalde voorbeeld** (de goudverkopen van het IMF, en de uitkering van het dividend aan België in 2012) **gesteld dat België niet kon beschikken over deze opbrengsten, afkomstig van dan toch haar eigen activa?**

⁶ Als voorbeeld van dergelijke transactie: “De Memorie van toelichting” DOC 53 – 3251/001).

3.2.1.7.5. De NBB stelt expliciet dat de vordering op het IMF “eigen bezit” is, en de Staat kan niet beschikken over het tegoed zelf noch over de opbrengsten, op een andere manier dan als één van de aandeelhouders van de NBB: is “van de Belgische Staat” dan geen fout woordgebruik? Wanneer men in de latere Memorie van Toelichting (DOC 53 – 3251/001) wel een correct taalgebruik hanteerde, zou men dan in het Artikel 9bis van de Wet ook niet “van België” moeten schrijven?

3.2.1.7.6. Aan de hand van dit voorbeeld: in welke mate beïnvloedt het statuut “van doelvermogen” de uiteindelijke eigendomsrechten over deze activa? Kan de Belgische Staat rechten laten gelden, andere dan het Artikel 4 van de Statuten, over deze activa? Op basis van welke wettelijke bepalingen dan wel?

3.2.2. “De officiële goud- en deviezenreserves van de Belgische Staat, die in de balans van de NBB zijn opgenomen, vormen een doelvermogen”.

- In haar eigen persberichten (van 16 maart 2007 en andere) stelt het bestuur van de NBB dat:

“Aldus boeken bijvoorbeeld de Banque de France, de Deutsche Bundesbank en De Nederlandsche Bank, die eveneens van hun Staat onderscheiden juridische entiteiten zijn, de externe reserves die zij aanhouden en beheren op dezelfde wijze als de Nationale Bank van België.”

- Inderdaad: zowel DNB als NBB hebben hun goudvoorraden aangelegd om te voldoen aan verplichtingen opgelegd door hun respectievelijke wetgevers: DNB heeft een deel van haar eigen vermogen belegd in goud om te voldoen aan “het dekkingsbesluit”, bij NBB werd een deel van het eigen vermogen belegd in goud om te voldoen aan “de dekkingscoëfficiënt”,
- Bij De Nederlandsche Bank worden de meerwaarden op de goudvoorraad, om op het even welke manier zij ook worden gerealiseerd, ALTIJD en verplicht toegevoegd aan de Algemene Reserve (een beschikbare reserverekening)
- Tot op het moment van effectieve realisatie van de meerwaarden op de goudvoorraad boeken zowel DNB als NBB deze meerwaarden op identieke wijze als toebehorend tot het eigen vermogen van de centrale bank. Bij DNB inderdaad blijven deze bedragen, ook bij hun effectieve realisatie, boekhoudkundig altijd tot het eigen vermogen behoren.

Gezien voor beide Nationale Centrale Banken geldt dat zij om dezelfde reden hun goudvoorraden hebben aangelegd, dat zij beiden hiertoe een deel van hun eigen vermogen hebben aangewend, en dat zij deze activa en hun meerwaarden tot op het moment van hun effectieve realisatie op identieke manier boekhoudkundig tot uiting brengen op hun balans, moeten wij aannemen dat de eigendomsrechten over deze activa eveneens identiek zijn.

- Wanneer de ECB beslist om alle officiële externe reserve-activa van het ESCB te centraliseren op haar eigen balans, en deze activa verder zelf te gaan beheren, dan kan zij (volgens het Artikel 30.4 van haar eigen Statuten ⁷) de NBB opdragen de volledige “goud- en deviezenreserves van de Belgische Staat” (?) over te dragen aan de ECB,

⁷ De Statuten van de ECB: “ Artikel 30.4. Verdere stortingen van externe reserves boven de in artikel 30.1 gestelde grens kunnen, overeenkomstig artikel 30.2 , door de ECB worden opgeroepen, binnen de grenzen en onder de voorwaarden die door de Raad volgens de procedure van artikel 41 worden vastgesteld. “

- De NBB zal dan in ruil voor deze overdracht van activa haar rentedragende vordering op de ECB (***balansrubriek “8.2 Vorderingen op de ECB uit hoofde van overdracht van externe reserves”***) met 9,88 miljard euro zien verhogen van 1,44 miljard euro per 31/12/2019 naar 11,32 miljard euro (een toevoeging van 9,58 miljard euro goudmeerwaarden en 0,30 miljard euro meerwaarden op de deviezenvoorraad),
- Deze 9,58 miljard euro goudmeerwaarden en 0,30 miljard euro meerwaarden op de deviezenvoorraad staan op de balans geboekt onder ***de balansrubriek “12 Herwaarderingsrekeningen”***.

Voor elke NCB van het ESCB is dit een balansrubriek welke deel uitmaakt van het eigen vermogen van de vennootschap.

- Bij gelegenheid van de overdracht aan de ECB zal deze 9,88 miljard euro meerwaarden ook effectief worden gerealiseerd, en zal deze deel uitmaken van de door de Regentenraad te bestemmen jaarwinst: deze jaarwinst zal ofwel (deels) worden toegevoegd aan de reserves (***balansrubriek “13.3 Beschikbare reserve”***) ofwel (deels) als een dividend aan de aandeelhouders worden uitgekeerd,
- **Wat het bestuur, in haar waarheidsgetrouw beeld van het vermogen van de vennootschap, altijd als eigen vermogen heeft getoond, is dan ook eigen vermogen gebleven.**
- En de verdere opbrengsten van de Statutaire portefeuille, tegenpost van dit eigen vermogen, komen de vennootschap (en uiteindelijk haar eigenaars) toe: als dividend, of als een verdere aangroei van de reserves. **Net zoals dit inderdaad bij DNB het geval zou zijn.**
- Wanneer de NBB echter beslist om de volledige goudvoorraad te arbitreren naar haar deviezenvoorraad, dan is het Artikel 30 van haar Organieke Wet van toepassing,
 - **Omdat dit deel van het vermogen dan “een doel van de vennootschap” verder moet blijven dienen, omdat de hoeveelheid officiële externe reserve-activa op hetzelfde peil moeten blijven (en dit niet mag worden aangetast door een negatieve vermogensafdracht ten laste van de centrale bank),** worden de 9,58 miljard euro gerealiseerde goudmeerwaarden geboekt onder ***de balansrubriek “10.3 Overige passiva – Diversen - Onbeschikbare reserverekening”***,
 - Deze balansrubriek behoort tot het vreemd vermogen van de vennootschap, doch het bestuur erkent in een gerechtelijke procedure dat deze rubriek (“tot zolang de Wetgever geen bestemming heeft gegeven aan de bedragen geboekt in deze reserverekening”) tot het eigen vermogen van de vennootschap behoort,
 - **De verdere opbrengsten van de bedragen, geboekt in deze reserverekening (en dus erkend eigen vermogen van de vennootschap) komen volgens de bepalingen van het Artikel 30 van de Organieke Wet evenwel toe aan de Soevereine Belgische Staat.**
- **Vragen hierbij:**
 - 3.2.2.1. Kan het bestuur aan de hand van **deze Statutair voorziene mogelijkheid de noodzakelijke transparantie brengen rond het begrip “doelvermogen”,** en wat de exacte invloed ervan is op de eigendomsrechten over het vermogen dat belegd werd in deze activa? Het eigendomsrecht van zowel de vennootschap zelf, als uiteindelijk van haar eigenaars?
 - 3.2.2.2. Kan de Belgische Staat, zogenaamd eigenaar van deze activa, zich op één of andere manier verzetten tegen een dergelijke afdracht van haar eigen activa? Tegen een overdracht door de NBB gesteld en in het voordeel van de ECB (wanneer deze haar statutair bepaald recht uitoefent)?

- 3.2.2.3. Wanneer de Belgische Staat haar eigen activa heeft moeten afstaan, en er in ruil hiervan een verhoging van de rentedragende vordering werd verkregen:
- 3.2.2.3.1. Waarom worden de rentebaten verbonden aan deze vordering niet als “Baten die volledig aan de Staat toekomen” behandeld (net zoals de verdere opbrengsten van de “Onbeschikbare reserverekening”)?
- 3.2.2.3.2. **Waarom komen de verdere opbrengsten na een arbitrage WEL de Soevereine Belgische Staat toe, en na een realisatie van diezelfde meerwaarden via een overdracht van activa aan de ECB dus NIET?**
- 3.2.2.3.3. Waarom is het de NBB die een vordering heeft op de ECB, en brengt die ECB een schuld uit ten overstaan van de NBB? Waarom is het niet de Belgische Staat, wanneer het inderdaad om haar eigen activa gaat?
- 3.2.2.4. Zal de Regentenraad de meerwaarden op respectievelijk de deviezenvoorraad en de goudvoorraad, gerealiseerd bij gelegenheid van een opvraging van de officiële externe reserve-activa door de ECB, boekhoudkundig anders behandelen? Worden voor beide gelijkwaardige componenten van de officiële externe reserve-activa, gerealiseerd op identieke wijze in eenzelfde transactie, deze meerwaarden ook op identieke wijze toegevoegd aan de te bestemmen jaarwinsten?
- 3.2.2.5. Indien niet: **op welke manier zullen deze respectievelijke meerwaarden op de goudvoorraad en op de deviezenvoorraad dan worden verwerkt?**
- 3.2.2.6. Indien er een onderscheid in de verwerking van de meerwaarden zou zijn: op basis van welke wettelijke boekhoudkundige regel baseert de NBB zich hier dan?
- 3.2.2.7. Gezien het enkel de Wetgever toekomt om de bestemming van de goudvoorraad en andere externe reserves te bepalen ⁸: op welke manier wordt de Wetgever hier in de mogelijkheid gesteld om de bestemming van de gerealiseerde meerwaarden te kunnen bepalen?

3.3. De goudvoorraad en het Artikel 32 van de Organieke Wet (7. Winstverdeling - jaarverslag pagina 135):

De Wetgever heeft bepaald dat “de gerealiseerde meerwaarden **op specifieke activa**” in dezelfde mate als onder de oude regeling (geldend van voor 2009) zou toekomen aan de aandeelhouders ⁹:

- 3.3.1. Zal de Regentenraad de meerwaarden op de goudvoorraad, welke werden **gerealiseerd via transacties welke NIET worden geregeld door het Artikel 30 van de Organieke Wet**, op dezelfde manier benaderen als de opbrengsten van de verkopen van bijvoorbeeld onroerend goed of van de Statutaire Portefeuille?
- 3.3.2. **Kunnen dergelijke meerwaarden ook in aanmerking komen om** (na het bepalen van de reservering en de dividenduitkering) – **gedeeltelijk – als saldo van de globale winst en “als eerlijke vergoeding voor de seigneuriage” aan de Soevereine Staat te worden uitgekeerd?**
Of worden zij altijd integraal behandeld op dezelfde manier als de opbrengsten van de Statutaire portefeuille en de opbrengsten van het onroerend vermogen?

⁸ Arrest van het Hof van Beroep van 28 oktober 2019 (pagina 15)

⁹ Wetsontwerp DOC 1793/001 Memorie van toelichting (pagina 8): “De Regentenraad bepaalt eveneens het bedrag dat dient te worden toegevoegd aan de reserves. **De beleidsvrijheid van de Regentenraad** inzake reserverings- en dividendbeleid moet het dit orgaan tevens mogelijk maken erover te waken dat **de gerealiseerde meerwaarden op specifieke activa**, te weten **het vastgoed en de statutaire portefeuille**, in dezelfde mate als onder de oude regeling, toekomen aan de aandeelhouders.”

Gezien het beheer van de officiële externe reserve-activa totaal niets van doen hebben met de uitgifte van de bankbiljettenomloop, kunnen meerwaarden op de goudvoorraad onmogelijk worden beschouwd als een eerlijke vergoeding voor het emissiemonopolie?

3.3.3. Indien het bestuur deze meerwaarden toch in deze vergoeding aan de Staat zou kunnen opnemen: betekent dit dat de Regentenraad, bij 1) een ongewijzigd dividendbeleid en bij 2) een beslissing om de reserves niet verder te versterken:

dat deze totale meerwaarde op de goudvoorraad (dus 9,58 miljard euro) integraal aan de Soevereine Staat kan worden uitgekeerd?

3.3.4. Heeft de Regentenraad een inventaris opgemaakt van die activa welke volgens het bestuur van de vennootschap zullen worden beschouwd als “specifieke activa”, en welke activa niet?

Werd een dergelijke inventaris openbaar gemaakt? Waar is deze beschikbaar gesteld voor de aandeelhouders?

3.3.5. Elke aandeelhouder van een naamloze vennootschap, en zeker de aandeelhouders van een beursgenoteerde naamloze vennootschap welke zich ingeschreven heeft op de lijst van vennootschappen die beroep hebben gedaan op het openbaar spaarwezen, moet in staat worden gesteld om zijn rechten en gelopen risico's te kunnen bepalen.

- Het bestuur van de NBB erkent hiertoe verplicht te zijn om een financiële rapportering te voeren welke het vermogen van de vennootschap in beeld brengt volgens de vereisten van het waarheidsgetrouwe beeld (zoals bepaald in het artikel 5 van KB van 14 november 2007) ¹⁰

- ***Het Artikel 7 van de eigen Statuten bepaalt:***
“ (..) Voor de uitoefening van hun rechten moeten zij zich houden aan de inventarissen der vennootschap (..) ”

- Het uiteindelijke eigendomsrecht over het eigen vermogen van de vennootschap is slechts één van die basisrechten van een aandeelhouder. Het uiteindelijke eigendomsrecht over het vermogen van de NBB ligt vanaf het moment van haar oprichting verankerd in het **Artikel 4 van haar Statuten:**

“ Elk aandeel geeft recht op een evenredig en gelijk deel in de eigendom van het maatschappelijk vermogen en in de verdeling van de winsten. ”

- Dit artikel is ondubbelzinnig noch voor enige interpretatie vatbaar. Het eigendomsrecht van de aandeelhouders wordt op geen enkele manier noch door andere geldende Statutaire bepalingen beperkt, zoals dit bijvoorbeeld voor de Banca d'Italia heel transparant en even onbetwistbaar wel het geval is:
Het Artikel 3 van de Statuten van de Banca d'Italia:
“ Het eigendomsrecht is beperkt tot het kapitaal van de vennootschap, en een dividend van maximaal 6 % van dat kapitaal. ”

Indien er geen andere inventaris bestaat van “specifieke activa” welke het maatschappelijk vermogen beperkt waar de aandeelhouders volgens het Artikel 4 uiteindelijke eigendomsrechten kunnen laten op gelden, een dergelijke inventaris minstens niet publiek is gemaakt waardoor aandeelhouders onmogelijk hun rechten anders zouden kunnen bepalen:

¹⁰ Het arrest van het Hof van Beroep van 28 oktober 2019 (pagina 11)

Vraag:

Is de in het Artikel 7 van de Statuten bedoelde “inventaris van de vennootschap” dus uitsluitend de balans, zoals deze opgenomen is in het gepubliceerde jaarverslag over 2019?

3.3.6. Bestaat er een verschil tussen het maatschappelijk vermogen zoals dit op de gepubliceerde balans van de NBB tot uiting wordt gebracht en “het maatschappelijk vermogen waar de aandelen NBB een (uiteindelijk) eigendomsrecht op geven” (zoals bedoeld in het Artikel 4 van de Statuten)?

3.3.7. Indien er wel een verschil zou bestaan, en gezien de informatieverplichtingen verbonden aan de beursnotering vooral: waarom wordt deze inventaris niet in totale transparantie openbaar gemaakt, met een volledige toelichting voor de verschillen met de gepubliceerde balans?

3.3.8. Welk deel van het maatschappelijk vermogen van de NBB, zoals dit tot uiting wordt gebracht op haar balans, is uitgesloten van het uiteindelijke eigendomsrecht van de eigenaars van de vennootschap? Wat is dan de reden voor deze eventuele uitsluiting?

3.3.9. Indien de gepubliceerde balans de enige geldende inventaris is die volgens het Artikel 7 van de Statuten de aandeelhouder toelaat zijn rechten uit te oefenen, en gezien

- deze inventaris is opgemaakt volgens de principes van het waarheidsgetrouw beeld,
- waarbij dezelfde Richtsnoeren en boekhoudkundige principes werden gevolgd zoals elke andere Nationale Centrale Bank deze toepast,
- dan kan aan de balans van de NBB geen andere conclusie worden gemaakt dan deze welke men zonder enig probleem ook maakt bij de andere NCB's van het ESCB.

Vragen:

3.3.9.1. Bevestigt het bestuur dat alle activa uitsluitend de NBB zelf toehoren, haar volstrekke en volkomen eigendom zijn, en alle meerwaarden en verliezen toe te rekenen zijn aan haar eigen vermogen?

3.3.9.2. En net als bij elke andere NCB (waar statutair niets anders werd bepaald) de uiteindelijke eigendomsrechten over dat eigen vermogen uitsluitend bij haar eigenaars liggen?

4. Het Artikel 32 van de Organieke Wet:

De Nationale Centrale Banken en de ECB delen het emissierecht voor de bankbiljetten in euro.

De ECB geeft zelf geen bankbiljetten uit, en krijgt een aandeel van 8 % in de globale bankbiljettenomloop van het ESCB toegewezen:

“ Aan de ECB is een aandeel van 8% in de totale waarde van de eurobankbiljetten in omloop toegedeeld. Tegenover dit aandeel staan rentedragende vorderingen op de nationale centrale banken, tegen de rente van de basisherfinancieringstransacties. Deze rente wordt in de winst-en-verliesrekening opgenomen onder de post 'Rentebaten uit de toedeling van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem'. “ ¹¹

- **De ECB benoemt de rentebaten uit haar rentedragende vordering als haar seigneuriage-inkomsten**, en stelt in haar eigen jaarverslagen en in al haar publicaties:
 1. Dat de omvang van haar seigneuriage functie is van twee factoren: 1) de omvang van de omloop van haar eigen bankbiljettenomloop en 2) de rentevoet van de basisherfinancieringstransacties,
 2. **Dat de seigneuriage van de ECB vanaf 2016 gelijk is aan nul euro** (gezien de rentevoet van die basisherfinancieringstransacties).
- **De Nationale Bank van België stelt zelf in haar eigen jaarverslag en andere communicatie:**

“ (...) Voor de centrale banken zijn **bankbiljetten passiva waarvoor geen rente wordt vergoed**. Als tegenpost houden ze rentegevende of productieve activa aan. **De inkomsten uit die activa worden “seigneuriage-inkomsten” genoemd**. **Zij worden samengevoegd op het niveau van het Eurosysteem en herverdeeld** tussen de centrale banken van het Eurosysteem **op basis van hun respectieve aandeel in de emissie van de eurobiljetten**. “ ¹²

“ (...) **Bovendien houden de ECB en de NCB's van het Eurogebied samen de activa aan die de tegenpost vormen van de biljetten die in omloop werden gebracht**. Zodoende heeft **de NBB haar aandeel in de winstverdeling of seigneuriage die eruit voortvloeit, volgens de verdeelsleutel van het kapitaal van de ECB**, (...) “ ¹³

De seigneuriage-inkomsten van de Nationale Bank van België zijn dus het totaal van de rentebaten verkregen uit:

1. **De activa welke de tegenpost uitmaken van haar aandeel in de globale bankbiljettenomloop van het ESCB** (en welke op het passief van haar balans tot uiting worden gebracht onder **rubriek “1. Bankbiljetten in omloop”**),
2. **Waarvan een deel van die activa zich op haar eigen balans bevinden** (de tegenpost van het gedeelte bankbiljetten welke zij zelf in omloop heeft gebracht),
3. En de rentebaten verkregen uit haar vordering **“8.3 Netto-vorderingen uit hoofde van de toebedeling van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem”** (als de in het verdrag overeengekomen herverdeling van samengevoegde inkomsten uit activa welke op de balansen van de andere NCB's staan, die de tegenpost zijn van het gedeelte bankbiljetten welke de NBB niet zelf heeft uitgegeven).

En dus zijn de seigneuriage-inkomsten van de Nationale Bank van België over het boekjaar 2019:

- De opbrengsten van de activa welke de tegenpost uitmaken van **de passiefrubriek “1. Bankbiljetten in omloop”** = 43.190.510.000,00 euro, zijnde:
- **Actiefrubriek “8.3 Netto-vorderingen uit hoofde van de toebedeling van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem”** = 6.145.713.000,00 euro (gemiddeld over 2019 = 7.013.400.000,00 euro)
- De activa als tegenpost van de zelf uitgegeven bankbiljetten (per balansdatum 31/12/2019 = 37.044.797.000,00 euro,
- **De rentebaten uit de activa-rubriek 8.3 over 2019 = 0,00 euro**

¹² Jaarverslag van de NBB van 2019 - pagina 60 en 61: 2.1.2.1.2 Rentevoetrisico's en risico's verbonden aan het volume van de rentegevende activa

¹³ Webpagina van de NBB / FAQ : Wat is de bestaansreden van de NBB in de Europese Monetaire Unie?

Vragen:

4.1. In welke balansrubrieken worden die activa opgenomen welke de tegenpost vormen van de zelf in omloop gebrachte bankbiljetten?

Deze rubriek(en) zou(den) op balansdatum een totale waarde moeten hebben van 37,05 miljard euro. Dank voor de vermelding van de nummers van de rubrieken, en de bedragen per balansrubriek.

4.2. Welke rubrieken van de “Rentebaten” worden door de Regentenraad in aanmerking genomen om de seigneuriage-inkomsten van de NBB te bepalen?

4.3. De Wetgever had met de invoering van het Artikel 32 in de Organieke Wet als enige bedoeling de soevereine Staat te verzekeren van “de eerlijke vergoeding voor het verleende emissierecht”:

“Het gaat er dus, en slechts om, de Staat verlener en aldus de collectiviteit van burgers die hij vertegenwoordigt, de correcte vergoeding te verzekeren voor het zo aan de centrale bank verleende privilege, waarvan de uitoefening specifieke inkomsten genereert, de seigneuriage”. ¹⁴

De Regentenraad bepaalt deze eerlijke vergoeding over het boekjaar 2019 op een bedrag van **363,60 miljoen euro**.

De seigneuriage van de ECB is ook over het boekjaar 2019 gelijk aan nul euro, net zoals de rentebaten van de NBB uit haar zelfde balansrubriek **“8.3 Netto-vorderingen uit hoofde van de toebedeling van eurobankbiljetten binnen het Eurosysteem”**.

Vragen:

4.3.1. Wanneer alle NCB's uit het ESCB overeenkomen om de herverdeling van de opbrengsten van die activa welke de tegenpost uitmaken van de globale bankbiljettenomloop (de seigneuriage) te verdelen volgens hiervoor herhaalde criteria: **wat is het argument voor de Regentenraad om een andere methode te hanteren om de eerlijke vergoeding voor de seigneuriage te vergoeden?**

4.3.2. Wat is die methode? Welke berekening (aan de hand van welke parameters) wordt er gemaakt om een dergelijk belangrijk deel van het eigen vermogen aan de Staat over te maken?

4.3.3. Op de Algemene Vergadering van 15 mei 2017 stelde Directeur Tom Dechaene dat:

“Er bestaat geen enkele koppeling tussen het saldo van de winst die de NBB uitkeert aan De Staat, en de omvang van de omloop van de bankbiljetten”.

Vragen:

4.3.3.1. Bevestigt de Regentenraad inderdaad deze verklaring?

4.3.3.2. In hoeverre is de eigen omschrijving vanwege de NBB van het begrip “seigneuriage” (“de opbrengst van die activa die de tegenpost vormen van de bankbiljetten”) dan in overeenstemming met de methode om tot de eerlijke vergoeding te komen?

4.3.3.3. Garandeert de door de Regentenraad gehanteerde methode dat de berekende vergoeding voor de seigneuriage inderdaad “de eerlijke vergoeding is”? Eerlijk voor zowel de vennootschap, voor haar eigenaars als voor de soevereine Staat?

¹⁴ **Bron:** DOC 52 1793/001 Memorie van Toelichting bij het Wetsontwerp tot wijziging van de financiële bepalingen van de wet van 22 februari 1998 (pagina 6)

- 4.3.3.4. Ziet de Regentenraad een mogelijkheid dat het resultaat van haar beleid een bepaalde willekeur inhoudt?
- 4.3.4. Wanneer de ECB zelf en elke NCB stellen dat het, door de (negatieve) rentevoetomstandigheden, onmogelijk is geworden om seigneuriagewinsten te realiseren, hoe verklaart de Regentenraad dat:
- 4.3.4.1. zij over 2019 een bedrag van 363 miljoen euro uitkeert aan de Belgische Staat?
- 4.3.4.2. ***De eerlijke vergoeding voor de seigneuriage van de NBB sedert 2015 steeds verder toeneemt, daar waar de rentevoeten (en dus ook de waarde van het voordeel van het emissierecht) steeds verder dalen, en de seigneuriage van de ECB (over een bankbiljettenomloop welke dubbel zo groot is dan die van de NBB) sedert 2016 onveranderd gelijk is aan nul euro?***
- 4.3.5. Waarom kent de Regentenraad, minstens sedert 2016, toch nog een vergoeding uit voor de seigneuriage? De Belgische Staat kan immers onmogelijk opwerpen dat zij geen eerlijke vergoeding vanwege de NBB ontvangt, wanneer elke NCB stelt dat er onmogelijk seigneuriage kan worden gerealiseerd?
- 4.3.6. Gezien de rentebaten uit de balansrubriek 8.3 gelijk zijn aan nul euro, stemt deze vergoeding (van 363,6 miljoen euro) overeen met een opbrengstvoet voor de 37,05 miljard euro activa (als tegenpost van de zelf in omloop gebrachte bankbiljetten) = 0,98 %. Het totaal van de rentebaten over 2019 = 0,9 %, wat betekent dat de Regentenraad zelfs een nog hogere vergoeding uitkeert dan wat de vennootschap gemiddeld ontvangt over haar activa?
- 4.3.6.1. Hoe valt dit te verantwoorden?
- 4.3.6.2. Gezien de NBB stelt dat “regels moeten garanderen dat ***het surplus van de inkomsten ten opzichte van haar kosten***” moeten terugvloeien naar de Staat: moet het bestuur niet een deel van de opbrengsten van deze activa reserveren om toekomstige verliezen op te vangen? En om het kapitaal te vergoeden? ***Eerder dan meer uit te keren dan wat deze activa reëel opbrengen?***
- 4.3.6.3. Zou de eerlijke vergoeding niet “**de winst**” kunnen zijn over die activa, eerder dan (meer nog dan) **de integrale inkomsten** van die activa?
- 4.3.6.4. Valt het te verantwoorden dat de vennootschap (meer dan) de totale opbrengsten van die activa uitkeert, zonder enig gedeelte te voorzien voor latere verliezen op die activa?

4.3.7. De Nationale Bank van België stelt:

“Kenmerkend voor een centrale bank is dat er regels bestaan voor de verdeling van haar opbrengsten die moeten garanderen dat **het surplus van de inkomsten ten opzichte van haar kosten**, terugvloeit naar de Staat als soevereine Staat.” ¹⁵

- 4.3.7.1. **Welke andere NCB's vergoeden hun respectievelijke soevereine Staat voor de gerealiseerde seigneuriagewinsten, de bedragen ook uitdrukkelijk en afzonderlijk als een seigneuriagevergoeding benoemd?**
- 4.3.7.2. Gebeurt een dergelijke vergoeding bij die andere NCB's dan ook als een deel van de totale jaarwinsten van de centrale bank? Of maakt dergelijke vergoeding dan een afzonderlijke kostenrubriek uit?
- 4.3.7.3. **Waarom wordt de berekende “eerlijke vergoeding” voor de seigneuriage niet gewoon geboekt als een “Baat rechtstreeks toekomstend aan de Belgische Staat” (of een kostenrubriek in haar resultatenrekening), eerder dan een onteigening van de jaarwinst (eigen vermogen van de centrale bank)? En op die manier in conflict is minstens met het Artikel 4 van de eigen Statuten?**

¹⁵ Webpagina van de NBB / FAQ : Wijziging van de financiële bepalingen van de organieke wet door de wet van 3 april 2009 , en: Wetsontwerp DOC 52 (1793/01) pagina 4

- 4.3.7.4. Wanneer de NBB stelt dat het “kenmerkend is voor centrale banken dat **het surplus van de inkomsten ten opzichte van haar kosten**” terugvloeit naar de soevereine Staat:
- 4.3.7.5. Bedoelt zij dan “het surplus van de inkomsten ten opzichte van haar kosten” **verbonden aan de uitgifte van bankbiljetten?** Uitsluitend de winsten dus van **haar uitgiftedepartement?** Of de totale winsten, als resultaat van al haar verschillende activiteiten als centrale bank?
- 4.3.7.6. Of is het kenmerkend dat er statutair bepaalde regels (of andere – aandeelhouders – overeenkomsten) bestaan welke de winstuitkering van de centrale bank regelt naar haar eigenaars toe, haar aandeelhouders? Die dit (deel van dit) surplus van de inkomsten ten opzichte van de kosten, haar winst dus, ontvangen als aandeelhouders van de centrale bank?

4.4. Wat is de waarde van het verkregen emissie-monopolie van bankbiljetten in euro, welke wordt gedeeld met de ECB en de andere NCB's van het ESCB?

Net zoals de NBB stelt *The Riksbank* dat bankbiljetten gratis werkmiddelen zijn en dat, wanneer de centrale bank niet kan beschikken over die gratis werkmiddelen, zij dan de keuze heeft: ofwel voor het bedrag van de bankbiljettenomloop minder beleggingen doen, ofwel (om de beleggingen te kunnen doen) andere werkmiddelen aantrekken (waarover dan wel een bepaalde rentevergoeding dient betaald).

- 4.4.1. Uit de “Toelichting 24 – Nettorentebaten” van het jaarverslag 2019** blijkt dat de NBB over het boekjaar 2019 een gemiddeld bedrag van **87,63 miljard euro werkmiddelen in euro** ter beschikking had waarover de vennootschap **een bedrag van 314,9 miljoen euro niet heeft vergoed, doch wel heeft ontvangen!** (idem voor het boekjaar 218: **over een schuld van 107,03 miljard euro werd een bedrag van 412,7 miljoen euro rente verkregen**).

Vragen:

- 4.4.1.1. Waarom werd, in het duidelijke financiële belang van de vennootschap en haar particuliere eigenaars en in navolging van het uitgangspunt vanwege The Riksbank, de uitgifte van de volledige bankbiljettenomloop (43,19 miljard euro) niet overgedragen aan De Staat?
 - 4.4.1.2. En het bedrag van deze bankbiljettenomloop vervangen door die andere werkmiddelen, dat had de vennootschap **bijkomende rentebaten opgeleverd voor 172,76 miljoen euro** (0,4%).
 - 4.4.1.3. Indien praktische bezwaren worden ingeroepen: is dit dan minstens **geen** argument om over 2019 te beslissen om **GEEN** seigneuriagevergoeding aan de (soevereine) Belgische Staat te gaan uitkeren?
 - 4.4.1.4. Wat is (over 2019) dan de “eerlijke vergoeding voor het verkregen emissierecht”, volgens de Regentenraad? Een bedrag van 363,6 miljoen euro?
 - 4.4.1.5. Ontkent het bestuur van de NBB dat de waarde van het emissie-monopolie negatief is geworden?
- 4.4.2. Uit de “Toelichting 24 – Nettorentebaten” van het jaarverslag 2019** blijkt dat de NBB over het boekjaar 2019 een gemiddeld bedrag van **21,66 miljard euro beleggingen in euro heeft gedaan waarvoor de vennootschap een bedrag van 86,90 miljoen euro interesten niet heeft ontvangen, doch wel heeft betaald!** (idem voor het boekjaar 2018: over beleggingen voor 23,93 miljard euro werd een bedrag van 90,50 miljoen euro rente betaald).

Vragen:

- 4.4.2.1. Waarom werd, in het duidelijke financiële belang van de vennootschap en van haar particuliere eigenaars, in navolging van het uitgangspunt van The Riksbank, de omloop van de bankbiljettenomloop niet verminderd met minstens het bedrag van deze 21,66 miljard euro?
- 4.4.2.2. Het verminderen van deze bankbiljettenomloop met 21,66 miljard euro had **de betaling van 86,90 miljoen euro interesten over deze activa vermeden**,
- 4.4.2.3. U rapporteert in het jaarverslag dat 21,66 miljard euro activa een bedrag van 86,90 miljoen euro kosten, en dat de opbrengsten van de vordering **“8.3 Netto-vorderingen uit hoofde van de toebedeling van eurobank-biljetten binnen het Eurosysteem”** (tegenpost van de bankbiljettenomloop voor 7,01 miljard euro) gelijk waren aan nul euro.
- 4.4.2.4. Tegen welke rentevoet had de NBB de overige 14,52 miljard euro bankbiljetten moeten beleggen om deze betaalde interesten (86,90 miljoen euro) en de betaalde seigneuriage (363,6 miljoen euro), ofwel een totaal interestbedrag van 450,50 miljoen euro, te compenseren?
- 4.4.2.5. **Wat is (over 2019) de eerlijke vergoeding voor het verkregen emissierecht, volgens de Regentenraad? Opnieuw: een bedrag van 363,60 miljoen euro?**
- 4.4.2.6. Recent heeft de ECB deze rentevoeten nog verder negatief gemaakt. En bovendien zullen de omlopen van de activa en de overeenstemmende passiva nog belangrijker worden. **Mogen de particuliere aandeelhouders van de NBB zich verwachten aan een nog verder stijgende vergoeding voor de seigneuriage?**

4.5. De bedoelingen van de Wetgever en de toepassing door de Regentenraad:

- 4.5.1. De Wetgever heeft absoluut willen vermijden dat werd geraakt aan de vergoeding van het kapitaal en aan de rechten van de aandeelhouders ten aanzien van gereserveerde winsten:

“ Zonder afbreuk te doen aan **het fundamentele onderscheid tussen de seigneuriage** (de relatie centrale bank – Soevereine Staat) **en de vergoeding van het kapitaal** (relatie Nationale Bank –aandeelhouders, inclusief de Staat), (...)“

“ Dit voorstel van herziene financiële bepalingen **raakt niet aan de eigendom van het kapitaal van de Nationale Bank, noch aan de rechten van de aandeelhouders ten aanzien van de gereserveerde winsten.** “ ¹⁶

Wanneer de activa welke de tegenpost uitmaken van de bankbiljettenomloop niet in een afgescheiden portefeuille werden ondergebracht: gezien het fundamentele onderscheid (tussen seigneuriage en de vergoeding voor het kapitaal) enerzijds, en het feit dat per balansdatum van 31 december 2019 de bankbiljettenomloop slechts 21,37% van de werkmiddelen van de centrale bank uitmaakt anderzijds:

- 4.5.1.1. Is niet elke vergoeding, op welke manier deze ook werd berekend en los van elke andere argumentatie, die groter is dan 21,37% van de jaarwinst (ofwel 176,37 miljoen), ALTIJD een aantasting van de vergoeding van het kapitaal?
- 4.5.1.2. Wanneer de Regentenraad ondanks de (zelfs sterk negatieve) rentesituatie zich toch verplicht ziet om de bankbiljettenomloop als dienst voor de Staat (de gemeenschap) te blijven verzorgen, waardoor honderden miljoenen euro's

¹⁶ **Bron:** DOC 52 1793/001 Memorie van Toelichting bij het Wetsontwerp tot wijziging van de financiële bepalingen van de wet van 22 februari 1998 (pagina 7)

interessen in het nadeel van de vennootschap gelden: **is dan niet elke uitkering van een vergoeding voor seignuriage een aantasting van de vergoeding van het kapitaal?**

4.5.2. Het evenwicht tussen de financiële belangen van de NBB, haar eigenaars en de Soevereine Staat:

De Wetgever heeft de Regentenraad ook voor de uitdrukkelijke verantwoordelijkheid gesteld om, in alle onafhankelijkheid te waken over het evenwicht tussen de financiële belangen van de NBB, haar eigenaars en de Soevereine Staat:

“ De cascade in aanwending van het resultaat, (...), garandeert aldus dat de **financiële belangen van de instelling zelf, van haar aandeelhouders en van de Soevereine Staat allen op een evenwichtige wijze aan bod komen.** Het is aan de Regentenraad, bevoegd om, in alle onafhankelijkheid, te beslissen over een reserverings- en dividendbeleid en dit vervolgens openbaar te maken, **dat het toekomt over dit evenwicht te waken.** “ ¹⁷

Sedert het invoeren van het Artikel 32 heeft de Nationale Bank van België een totaal bedrag van **10,00 miljard euro winsten (na belastingen)** gerealiseerd.

Van dit totale bedrag werd er door de Regentenraad beslist om:

- Een bedrag van **4,25 miljard euro bijkomend aan de beschikbare reserve** toe te voegen (en werden de belangen van de NBB zelf dus voor 42,50 % van de winsten gediend),
- Een bedrag van **5,13 miljard euro van de jaarwinsten te onteigenen als “correcte vergoeding** voor het verkregen emissierecht” aan de Soevereine Belgische Staat (51,30 % van de jaarwinsten),
- Een bedrag van **314 miljoen euro als dividenden uit te keren aan de Belgische Staat,**
- En een bedrag van **228,7 miljoen euro als (netto) dividenden uit te keren aan de particuliere aandeelhouders** van de NBB,
- Waardoor we dus moeten stellen dat **de belangen van de Belgische Staat werden verzekerd voor 54,86 %** van de gerealiseerde jaarwinsten, en de **belangen van de particuliere minderheidsaandeelhouders voor slechts 2,31 %** van diezelfde winsten.

De particuliere aandeelhouders van de Nationale Bank van België beoordelen dit resultaat van tien jaar toepassing van het Artikel 32 door een onafhankelijke Regentenraad, en ervaren dit als “een werkelijk bijzonder evenwicht” van de financiële belangen.

4.5.2.1. Gezien de duidelijke opdrachten van de Wetgever (in 2009) en de even duidelijke scheeftrekkingen in het toepassen van de wet door de Regentenraad, die zelf altijd stelt geen andere initiatieven te kunnen nemen dan deze welke de wetgever haar toestaat of oplegt, heb ik de Regentenraad op 17 januari 2020 een brief geschreven met de vraag om bij de komende winstverdeling gebruik te maken van de totale beleidsvrijheid die de wetgever u heeft gegeven om één en ander bij te sturen.

Desondanks werd over 2019 een bedrag van 363,60 miljoen euro winst onteigend in het voordeel van de Staat, EN werd het dividend zelfs verlaagd!

¹⁷ **Bron:** DOC 52 1793/001 Memorie van Toelichting bij het Wetsontwerp tot wijziging van de financiële bepalingen van de wet van 22 februari 1998 (pagina 7)

Vragen:

- 4.5.2.1.1. Welke argumenten gelden om de oorspronkelijke bedoelingen van de Wetgever nog verder naast zich te leggen?
- 4.5.2.1.2. Waarom werd de “eerlijke vergoeding voor seigneuriage” verder toegekend, zelfs verhoogd en bovendien ook uitgekeerd, wanneer er van enig seigneuriagevoordeel geen enkele sprake is?
- 4.5.2.1.3. En waarom werd tegelijkertijd het dividend voor de aandeelhouders niet verhoogd, met als doel het evenwicht waar de wetgever op doelde enigszins te herstellen? Integendeel: u besliste om het te verlagen, waardoor dit evenwicht nog verder af ligt?
- 4.5.2.2. Immers: de wetgever heeft de Regentenraad de volledige vrijheid gegeven om het reserverings- en dividend te bepalen, waarbij van bij aanvang enkel een ondergrens voor de te hanteren dividendpolitiek werd ingesteld:

“ Door dit criterium als ondergrens voor het uit te keren dividend op te nemen in de wet worden de aandeelhouders beschermd in een verdelingsregime waar het saldo wordt toegekend aan de soevereine Staat. De wet bepaalt geen bovengrens.

Het behoort tot de bevoegdheid van de Regentenraad een dividendpolitiek te bepalen, rekening houdend met de wettelijk vastgelegde ondergrens, en deze openbaar te maken. “

Vragen:

- 4.5.2.2.1. **Wanneer er GEEN seigneuriagevoordeel bestaat (en er dus geen reden is voor een uitkering aan de soevereine Staat), de Regentenraad ALLE vrijheid en macht heeft om haar dividendpolitiek (naar boven toe) aan te passen, het opgelegde evenwicht tussen financiële belangen werkelijk belangrijke scheefftrekkingen vertoont: waarom heeft de Regentenraad het dividend verlaagd?**
- 4.5.2.2.2. Gezien er sedert 2016 geen seigneuriagevoordeel meer bestaat, en het opgelegde evenwicht reeds langer totaal verstoord werd: waarom heeft de Regentenraad haar objectief om een duurzame dividendpolitiek niet reeds jaren terug naar boven toe bijgestuurd? Door bv. 100% (of meer, de wet bepaalt geen bovengrens) van de opbrengsten van de Statutaire Portefeuille uit te keren? En waarom werd, na mijn eerdere vragen op de vorige algemene vergadering en mijn schrijven van 17 januari 2020, nog steeds geen aanvang mee gemaakt,
- 4.5.2.2.3. **Op welke manier beschermt de Regentenraad de aandeelhouder in een verdelingsregime waar “het willekeurig bepaalde saldo van de winst” wordt toegekend aan de Staat?**
- 4.5.2.2.4. Is het de overtuiging van de Regentenraad dat de particuliere minderheidsaandeelhouder inderdaad beschermd is? Wanneer men niet anders kan dan vaststellen dat de soevereine Belgische Staat 5,13 miljard euro (en 0,31 miljard dividend voor de Staat als aandeelhouder), ofwel 54,86% van de totale winsten uitgekeerd krijgt, en de particuliere aandeelhouders slechts 228,7 miljoen (ofwel 2,31%) mogen ontvangen? Zelfs wanneer er geen enkele reden bestaat voor de uitbetaling van enige “eerlijke vergoeding”?
- 4.5.2.2.5. Beschouwt de Regentenraad zelf een dergelijke vergoeding en verdeling als “eerlijk”?
- 4.5.2.2.6. De volledige Regentenraad wordt aangesteld door de meerderheidsaandeelhouder, de Belgische Staat. Er zetelt geen enkele

bestuurder die de belangen van de particuliere minderheidsaandeelhouders verdedigt, er zetelt zelfs geen enkele onafhankelijke bestuurder: wanneer er GEEN reden is voor een eerlijke vergoeding, en tien jaar toepassing van de wet levert dergelijke enorme scheeftrekkingen op in het voordeel van de meerderheidsaandeelhouder (weze het in twee “hoedanigheden”):

stelt de Regentenraad met overtuiging wel degelijk over de noodzakelijke onafhankelijkheid te beschikken om tot de werkelijk “eerlijke vergoeding” te komen? De onafhankelijkheid die een noodzakelijke voorwaarde is om de vrijheden welke het Artikel 32 biedt te kunnen aanwenden om de financiële onafhankelijkheid van de centrale bank te garanderen en daarbij de financiële belangen van de aandeelhouders te respecteren?

- 4.5.3. De Nationale Bank van België heeft zelf, als toezichthouder, heel veel druk gezet bij de verschillende Belgische banken en verzekeringen opdat deze hun dividendpolitiek bij zouden sturen. Om, gezien de onvermijdelijk ernstige economische gevolgen van de coronacrisis, de financiële buffers te versterken en ze niet te verzwakken door de jaarwinsten (volledig) uit te keren.

Via mijn schrijven van 6 april 2020 heb ik enerzijds gewezen op het feit dat u de argumenten om geen eerlijke vergoeding voor de Belgische Staat meer toe te kennen (zoals gevraagd in mijn schrijven van 17 januari 2020) toch naast zich heeft neergelegd, en anderzijds de vraag gesteld om consequent te zijn met uw eigen verwachtingen omtrent de banken en verzekeringen waar u het toezicht over houdt.

Gezien 1) er al helemaal geen reden bestond om een eerlijke vergoeding aan de soevereine Staat toe te kennen, en 2) gezien de reeds gelopen maar ook de bijkomende risico's zeker ook voor de NBB sterk zullen toenemen en 3) ik op mijn schrijven geen antwoord heb mogen ontvangen:

Vragen:

- 4.5.3.1. **Waarom heeft de Regentenraad niet besloten om het bedrag van de “eerlijke vergoeding” (toch 363,6 miljoen euro) uitzonderlijk bijkomend toe te voegen aan het eigen vermogen, aan de balansrubriek “13.3 Beschikbare Reserve van de vennootschap”?**
- 4.5.3.2. **Vindt de Regentenraad niet dat zij ook in deze materie een werkelijke voorbeeldfunctie te vervullen heeft?** Kan men andere instellingen opleggen om de vrucht van de gewone activiteiten aan de eigenaars NIET uit te keren, maar tegelijkertijd zelf de vrucht van een onrechtmatige toepassing van het Artikel 32 WEL uit te keren?
- 4.5.3.3. **WEL uit te keren aan de (soevereine) Belgische Staat, die natuurlijk als 50% meerderheidsaandeelhouder zelf ook een voorbeeldfunctie te vervullen heeft?** Is de Regentenraad ervanuit gegaan dat de Belgische Staat zelf initiatieven zou hebben genomen in dit verband?
- 4.5.3.4. **Gezien de latere verplichtingen en de gevolgen verbonden aan de coronacrisis, alsook de bijkomende monetaire en steunprogramma's vanwege de ECB: kan de Regentenraad de beslissing tot uitkering nog wijzigen? En deze 363,6 miljoen euro alsnog toevoegen aan de “13.3 Beschikbare Reserve”? Zal zij hiertoe de beslissing nemen?**

5. De functie en belang van het eigen vermogen

“ Als gevolg van het APP heeft een groter wordend gedeelte van de actiefzijde van de Bank geen bankbiljetten meer als tegenpost, maar wel andere passiva die vergoed worden tegen een vooraf bepaalde korte-termijnrente. Deze evolutie brengt een verhoging van het rentevoetrisico op langere termijn met zich mee.” ¹⁸

“ De Raad heeft beslist om vanaf 1 november 2019 de maandelijkse netto-aankopen van waardepapieren in het kader van het APP te hervatten voor onbepaalde duur. Bovendien heeft de Raad op 18 maart 2020 beslist om een nieuw effectenaankoopprogramma op te starten (Pandemic Emergency Purchase Programme, PEPP). De gevolgen van deze programma's zouden de resultaten van de Bank onder druk kunnen zetten.” ¹⁹

Er wordt in het jaarverslag veel aandacht gegeven aan de diverse risico's, die op verschillende manieren worden gemeten, die sterk oplopen (en belangrijke gevolgen kunnen hebben op de resultaten) doch “goed onder controle zijn”. **Er worden veel minder toelichtingen gegeven op welke manier dergelijke belangrijke verliezen zullen worden opgevangen, noch wat de gevolgen zouden zijn voor de particuliere minderheidsaandeelhouders.**

5.1. Verliezen worden opgevangen door het jaarresultaat, en vervolgens door de opgebouwde reserves. Het Reservefonds (2,32 miljard euro, exclusief afschrijvingen) heeft de Statutaire Portefeuille als tegenpost en is bestemd tot het herstel van de verliezen op het maatschappelijk kapitaal, en de “13.3 Beschikbare reserve” (3,83 miljard euro) komt normaal gezien in de eerste plaats om te worden aangewend ter aanzuivering van verliezen.

5.1.1. Waarom stelt het bestuur dat het “**Reservefonds een quasi onbeschikbaar karakter**” heeft? En wat betekent dit inzake de bruikbaarheid voor het opvangen van toekomstige verliezen?

5.1.2. Gezien de balansrubriek “12. Herwaarderingsrekeningen” (10,07 miljard euro) als belangrijk onderdeel van het eigen vermogen eveneens onbruikbaar is voor de aanzuivering van verliezen: betekent dit dat enkel de “13.3 Beschikbare reserve” kan worden aangewend om verliezen op te vangen?

5.1.3. Gezien het bestuur stelt dat de risico's toenemen, en in haar “**Toelichting 36 (jaarverslag 2019 pagina 157)** :

“De raming van de benedengrens van de risico's per einde 2019 geeft een bedrag in de orde van grootte van € 4,6 miljard, tegen € 5,4 miljard per einde 2018”:

Betekent dit dat de Regentenraad, wanneer de geraamde “benedengrens van de risico's” zich voordoet, de “13.3 Beschikbare reserve” ontoereikend is om dergelijke verliezen op te vangen? Indien dit correct zou zijn: welke mogelijkheden zijn er dan om grotere verliezen op te vangen?

5.1.4. Wat is de door de Regentenraad “**geraamde bovengrens van de risico's**” per einde 2019? Gezien de bijkomende programma's, beslist na balansdatum, toch relevant?

5.1.5. Welke activaposten komen, als tegenpost van de “13.3 Beschikbare reserve”, in aanmerking om te worden vereffend om verliezen aan te zuiveren?

5.1.6. Indien het liquideren van bepaalde activaklassen niet zou toegestaan zijn door de ECB (omdat deze bijvoorbeeld ingaan tegen de monetaire politiek of de door de ECB gestelde doelstellingen): op welke manier worden belangrijke verliezen dan opgevangen, gezien het belang welke de ECB geeft aan financiële onafhankelijkheid?

¹⁸ **Bron:** Jaarverslag NBB 2019 (pagina 107)

¹⁹ **Bron:** Jaarverslag NBB 2019 (pagina 108)

- 5.1.7. Gezien de actuele lage (negatieve) rentestand enerzijds, en het feit dat de activa een lange looptijd hebben (met een gemiddelde opbrengst van slechts 0,8%) en de financiering van deze beleggingen worden vergoed tegen een variabele dagelijks aanpasbare rentevergoeding anderzijds, is **het renterisico over de momenteel ongeveer 140 miljard euro activa ongetwijfeld het belangrijkste risico.**
- 5.1.7.1. Wanneer de rente op korte termijn (versneld) zou gaan (door)stijgen, dan blijven de opbrengsten voor jaren onveranderd en stijgen de financieringskosten, en kunnen de jaarlijkse verliezen zich gaan cumuleren?
- 5.1.7.2. Een snellere rentestijging zou ook de marktwaarde van de actuele portefeuille sterk doen dalen: wat zal het effect zijn (op het jaarresultaat) van noodzakelijke verkopen uit die portefeuilles?
- 5.1.7.3. Hoe vangt het bestuur (jaarlijks gecumuleerde) verliezen op wanneer die marktwaarde van die obligaties sterk zou gedaald zijn? Of de massale verkopen van obligaties (van een bepaald land) afgeleide problemen zouden stellen (voor dat land)?
- 5.2. **Sedert 2009 heeft de Regentenraad een bedrag van 5,13 miljard euro jaarwinsten (ofwel 12.815,00 euro per aandeel) uitsluitend aan de Belgische Staat uitgekeerd.** Deze bedragen werden niet als vergoeding voor het kapitaal uitgekeerd, en zijn ook voor de vennootschap niet langer als buffer ter beschikking voor de opvang van komende verliezen.
- Dit uitgekeerd eigen vermogen werd aan de Staat overgemaakt als de inkomsten van de activa welke de tegenpost uitmaakten van de bankbiljettenomloop, en zelfs van alle activa op de balans van de NBB.

Vragen:

- 5.2.1. Per balansdatum 31/12/2019 heeft de NBB voor **een bedrag van 181,79 miljard euro activa op haar eigen balans**, een bedrag welke als gevolg van de diverse programma's van de ECB nog sterk zal toenemen. Daarnaast zal de ECB zelf ook aanzienlijk meer activa op haar eigen balans hebben, en **zal de NBB hier (door de Brexit) een toenemend belang in de risico's (en verliezen) van de ECB dragen.** Gezien die 5,13 miljard euro niet haar functie van buffer heeft gekregen, en enkel aan de Belgische Staat werd uitgekeerd: zal bij belangrijke verliezen, welke niet kunnen worden opgevangen door het jaarresultaat, de Belgische Staat dergelijke verliezen opvangen?
- 5.2.2. **Bestaat er een (geheime) overeenkomst tussen de centrale bank en de Belgische Staat**, waarbij werd overeengekomen om die eerlijke vergoedingen voor de seigneuriage jaarlijks integraal uit te keren (niet gedeeltelijk te reserveren), maar waarbij de soevereine Staat zich engageert om in de eerste plaats latere verliezen op te vangen? Immers: ook de (43,19 miljard euro) activa, welke de tegenpost uitmaken van de bankbiljetten, kunnen tot belangrijke verliezen leiden? Verliezen welke de seigneur vroeger ook zelf moest opvangen?
- 5.2.3. **Kan een Soevereine Staat enkel de lusten genieten, en de lasten aan de particuliere minderheidsaandeelhouders laten? Is hier dan sprake van een eerlijke vergoeding?**
- 5.2.4. Wanneer verkopen van activa uit de portefeuilles niet kan of mag, en er dienen toch belangrijke verliezen te worden aangezuiverd: bestaat de mogelijkheid dat de aandeelhouders wordt gevraagd om bijkomend kapitaal in te brengen? Bepaalt een overeenkomst dat de Soevereine Staat dan eerst de 5,13 miljard euro opnieuw inbrengt, zonder in ruil bijkomende aandelen te verwerven?
- 5.2.5. Ziet de Regentenraad het risico dat particulieren een eventuele kapitaalsverhoging niet zullen kunnen volgen? Dat die aandeelhouders op die manier uit het kapitaal van de vennootschap worden verdreven, wat vermeden had kunnen worden door die 5,13 miljard euro's wel aan de reserves toe te voegen? Of acht het bestuur dergelijke scenario's als onmogelijk?

6. De eerste belegging in aandelenfondsen – diversificatie van de portefeuilles

Uit het jaarverslag (pagina 144) blijkt dat de Nationale Bank van België in haar portefeuilles **“7.2 Overige waardepapieren”** voor de eerste maal belegt in beleggingsfondsen welke ook in aandelen van Europese vennootschappen mogen investeren. Per balansdatum van 31 december 2019 werd reeds een bedrag van 253,4 miljoen euro belegd.

In het jaarverslag (pagina 63) werd een korte toelichting gegeven:

“Een extern beheerder kreeg de opdracht **een aandelenportefeuille passief te beheren**. Dit specifieke fonds wordt voor een beperkt bedrag belegd in **aandelen van grote, op Europese beurzen genoteerde ondernemingen**. De **referentie-index, die door een extern bureau op maat van de Bank wordt samengesteld**, omvat voornamelijk aandelenmarkten van het eurogebied en neemt, net als de in dollar luidende bedrijfsobligatieportefeuille van de Bank, **bedrijven in aanmerking die voldoen aan specifieke ethische normen** inzake milieu, maatschappelijke verantwoordelijkheid en governance.”

Op de webpagina van de Nationale Bank van België wordt aangegeven dat de bank een duurzame en ecodynamische onderneming is, en ook op deze manier gewaardeerd werd. ²⁰

De Nationale Bank van België heeft zich altijd verzet tegen de opname van haar aandeel in beursindexen (zoals de Bel 20). Met ingang van 23 december 2019 werd het aandeel opgenomen in de Bel-Mid index, een index waarin ondernemingen van grote Europese ondernemingen zijn opgenomen. In het jaar waarin de NBB voor het eerst wordt opgenomen in een beursindex, is meteen ook het eerste jaar waarin zij zelf belegt in aandelen.

Vragen:

- 6.1. Heeft men het bestuur van de NBB om haar toelating gevraagd vooraleer te worden opgenomen in de Bel-Mid index?
- 6.2. Zal het bestuur zich verzetten tegen een opname in andere indexen?
- 6.3. Waarom heeft het bestuur nu haar standpunt gewijzigd, waarom werd ook deze opname in de Bel-Mid index niet geweigerd (zoals eerder toen de opname in de BEL-20 tot de mogelijkheden behoorde)?
- 6.4. De Nationale Bank van België heeft nooit enig belang gegeven aan winstmaximalisatie, en erkent (vooral door haar verplichte deelname aan de monetaire programma's van de ECB, maar ook door andere opdrachten) reeds bloot te staan aan diverse en steeds belangrijker wordende risico's:
 - 6.4.1. *Van waar de beslissing om op dit moment te beslissen tot een “diversificatie van de portefeuilles” naar beleggingen in aandelen toe?*
 - 6.4.2. DNB belegt reeds meerdere jaren een deel van haar eigen vermogen in aandelenfondsen. Zal de NBB de door haar gekozen externe beheerders ook beleggingen in aandelen laten doen voor een deel van de Statutaire Portefeuille?
 - 6.4.3. DNB toont zich veel transparanter dan NBB, zowel omtrent de toelichtingen rond haar beleggingsbeleid als het reservebeheer. *De herwaarderingsverschillen op de verschillende bestanddelen van de portefeuilles worden ook per beleggingscategorie opgesplitst, terwijl NBB een totaal opgeeft zelfs van de verschillende balansrubrieken bij elkaar opgeteld.* Gezien de bijkomende diversificatie: *zal NBB in de toekomst ook op dit vlak het voorbeeld inzake transparantie van DNB volgen?*
 - 6.4.4. De aandelenbeleggingen worden gedaan in de portefeuilles voor eigen rekening. *Zijn de gevolgen op het eigen vermogen van de vennootschap verschillend wanneer de resultaten van deze (aandelen)beleggingen worden gerealiseerd wanneer ze 1)*

²⁰ Bron: Webpagina NBB – “De Nationale Bank – een duurzame onderneming “

in de “9.3 Statutaire Portefeuille” werden opgenomen of wanneer ze 2) in de “7.2 Overige waardepapieren” werden opgenomen?

- 6.5. Aan welke externe beheerder(s) werd de opdracht voor het beheer van deze portefeuille toegekend? Werd bij het maken van deze keuze het advies ingewonnen bij andere centrale banken, zoals DNB, die reeds langer beleggingen doet in aandelen(fondsen) en hiertoe ook met externe beheerders werkt?
- 6.6. ***Mag de Nationale Bank van België zelf rechtstreeks haar eigen aandelen aanhouden? In ofwel de Statutaire Portefeuille, ofwel in de portefeuille “Overige waardepapieren”. In haar andere portefeuilles?***
- 6.7. Betekent de combinatie van 1) de aan zich zelf gegeven erkenning als “duurzame en ecodynamische onderneming”, 2) de opname in de Bel-Mid index en 3) het feit dat de beheerder “de sui generis-index op maat van de NBB heeft samengesteld”, ***dat het de externe beheerder toegestaan zou zijn om te beleggen in het aandeel NBB?***
- 6.8. Indien de externe beheerder van de nieuwe beleggingsportefeuille inderdaad zou mogen beleggen in het aandeel van de NBB: zijn er bepaalde beperkingen opgelegd, in belegde bedragen, inzake rendement, beperkingen van verliezen, en dergelijke meer? ***Zal er in dat geval transparantie zijn vanwege de NBB? In haar jaarverslag en op haar webpagina?***
- 6.9. ***Werd – een deel van – deze portefeuille (per 31/12/2019 dus 253,4 miljoen euro) belegd in het eigen aandeel Nationale Bank van België? Indien wel: voor welk bedrag?***

7. De vragen aan de externe bedrijfsrevisor (M Dirk Stragier, Mazars Bedrijfsrevisoren)

In een gerechtelijke procedure met als inzet het bekomen van de nauwgezette naleving door het bestuur van de NBB van alle wettelijke informatieverplichtingen zoals deze wel gelden voor elke beursgenoteerde vennootschap, met respect voor de erkende verplichting van een financiële rapportering volgens de vereiste van het getrouw beeld zoals bepaald in het artikel 5 van het koninklijk besluit van 14 november 2007, **heeft het Hof van Beroep in haar arrest van 28 oktober 2019 gewezen op het belang van “de nodige voorzichtigheid bij de rapportering van meerwaarden en eigen vermogen” van de vennootschap.**

De Nationale Bank van België bevestigt verplicht te zijn een rapportering te voeren welke voldoet aan deze verplichtingen, stelt dat de actuele werkwijze dit zelfs als uitgangspunt heeft.

Gezien het belang voor elke stakeholder van de NBB mag men van het bestuur van een beursgenoteerde vennootschap niets minder verwachten.

De financiële communicatie vanwege het bestuur van de NBB wordt door geen enkele toezichthouder gecontroleerd, niet op inhoud, niet op vormvereisten, op geen enkel aspect.

Als externe revisor maakt dit het belang van uw controle-opdracht welke de wetgever u heeft gegeven en uw verantwoordelijkheid alleen maar groter.

Bij het uitvoeren van uw opdracht geeft u elk jaar, en ook over het verslag over het boekjaar 2019, net als uw voorgangers “een oordeel zonder enig voorbehoud” af, aan het bestuur van de vennootschap. En u hebt eerder besloten u niet ter beschikking van de eigenaars van de vennootschap te stellen om hen hieromtrent verder uw standpunten toe te lichten.

Mijn vragen:

- 7.1. Het bestuur van de NBB heeft een eigen “sui generis boekhoudkundig referentiekader” uitgewerkt, welke de Richtsnoeren en boekhoudkundige principes van het ESCB integreert en overneemt. Ook in die Richtsnoeren zijn waarden als transparantie, economische realiteit, relevantie, betrouwbaarheid, vergelijkbaarheid, het voorzichtigheidsbeginsel en het waarheidsgetrouw beeld van het vermogen de uitgangspunten van de financiële rapportering.
 - 7.1.1. **Het jaarverslag over het boekjaar 2019, welke wij bespreken**, is het resultaat van de toepassing van het “eigen sui generis boekhoudkundig referentiekader” van de NBB. Voldoet dit referentiekader inderdaad aan alle vereisten om het vermogen van de vennootschap waarheidsgetrouw in beeld te brengen?

- 7.1.2. Kan aan de hand van de balans en de resultatenrekening, zoals deze in het jaarverslag werd gepubliceerd, de betrouwbare vergelijking worden gemaakt rond de resultaten, het eigen en het vreemd vermogen van de vennootschap zoals dit ook wordt weergegeven door de ECB en elke andere NCB van het ESCB?
- 7.1.3. Gezien de Europese Centrale Bank een werkelijk belangrijke participatie uitmaakt voor de Nationale Bank van België, met werkelijk belangrijke risico's en financiële gevolgen voor de vennootschap (en dus uiteindelijk voor haar eigenaars) enerzijds, en het feit dat de financiële verslaglegging volgens dezelfde principes en waarden verloopt die o.a. tot doel de vergelijkbaarheid hebben (en dus tot logisch gevolg tot dezelfde conclusies moeten leiden bij de stakeholders): beantwoordt dit eigen referentiekader volledig aan de gestelde vereisten?
- 7.2. Vertrekkend vanuit de uitgangspunten van de financiële verslaggeving zoals deze worden hernomen in de Richtsnoeren van het ESCB, en zoals deze onverkort gelden en worden toegepast bij elke NCB, de volgende vragen rond de balans van de NBB zoals deze het vermogen per 31 december 2019 waarheidsgetrouw in beeld brengt:
- 7.2.1. Het bestuur rapporteert op het passief van de balans, **als een schuld aan de eigenaars van de vennootschap, een eigen vermogen gelijk aan 17.409.193.000,00 euro.**
Zijnde het totaal van de balansrubrieken:
- 11. Voorzieningen (= 3.146.000,00 euro)
 - 12. Herwaarderingsrekeningen (= 10.068.000.000,00 euro)
 - 13. Kapitaal, reservefondsen, beschikbare reserve (= 6.512.795.000,00 euro)
 - 14. Winst van het boekjaar (= 825.252.000,00 euro)
- U bevestigt dat deze componenten en het totale bedrag ook volgens het eigen sui generis boekhoudkundig referentiekader van de NBB overeenstemt met het eigen vermogen van de vennootschap?** Dat het bestuur dit eigen vermogen inderdaad waarheidsgetrouw in beeld brengt, volgens dezelfde criteria zoals dit bij haar participatie (de ECB) eveneens het geval is?
- 7.2.2. In **de balansrubriek "14. Winst van het boekjaar"** werd een bedrag van 363.598.000,00 euro (ofwel 909,00 euro per aandeel NBB) opgenomen welke NIET aan de reserves zal worden toegevoegd, en eveneens niet aan de eigenaars van de vennootschap worden uitgekeerd.
Dit bedrag zal worden uitgekeerd aan niet-eigenaars van de vennootschap, en hoort dus volgens de bepalingen van het Artikel 4 van de eigen Statuten NIET tot het eigen vermogen van de NBB (gezien het enkel de aandeelhouders zijn die gerechtigd zijn op een uitkering van het vermogen of de jaarwinst).
- **Moet het bestuur van de NBB, om het vermogen werkelijk waarheidsgetrouw in beeld te brengen, dit bedrag van 363.598.000,00 euro niet eerder als een schuld aan de Soevereine Belgische Staat tot uiting brengen op de balans, eerder dan tot haar eigen vermogen?** Wat is uw standpunt hieromtrent, als extern en onafhankelijk expert?
- 7.2.3. Onder de **"Toelichting 1 Goud en goudvorderingen" (jaarverslag pagina 138)** stelt het bestuur dat: "Op 31 december 2019 is nog 9 ton goud beschikbaar voor de uitgifte door de Staat van verzamelaars- of herdenkingsmunten.", zonder meer.
Elders in het jaarverslag (onder **"2.2.7 Toelichtingen bij de jaarrekening - II. Regels in toepassing van de Organieke Wet en van wetten, statuten en overeenkomsten"**) informeert het bestuur (jaarverslag pagina 135):
"Ingevolge artikel 37 van de organieke wet worden aan de Staat de meerwaarden gestort die bij de verkoop van goud aan de Koninklijke Munt van België werden gerealiseerd.", opnieuw zonder meer.

Deze wettelijke bepaling van het Artikel 37 houdt in dat het bestuur in haar balansrubriek **“12. Herwaarderingsrekeningen”** een bedrag van **378.305.771,60 euro** (ofwel een bedrag van **945,76 euro per aandeel NBB**) als behorend tot het eigen vermogen van de vennootschap in beeld brengt, een bedrag welke door onvermijdelijke toepassing van de wet gewoonweg nooit tot het eigen vermogen van de vennootschap zal kunnen gerealiseerd worden!

- 7.2.3.1. Gezien het Arrest van het Hof van Beroep vooral ook, welke wijst op het belang van de voorzichtigheid bij het in beeld brengen van (ongerealiseerde) meerwaarden: dient dit bedrag niet altijd als een uitgestelde schuld aan de Belgische Staat onder het vreemd vermogen van de vennootschap te worden getoond? Minstens tot zolang dit Artikel 37 in de Organieke Wet is opgenomen: is het niet aangewezen dit bedrag te boeken onder de balansrubriek **“10.3 Overige passiva – Diversen”**?
- 7.2.3.2. Acht u het als extern en onafhankelijk expert mogelijk dat de stakeholders en lezers van de balans hier (kunnen) worden misleid? Temeer omdat dergelijke wettelijke beperkingen bij de ECB en andere NCB's niet gelden?
- 7.2.3.3. Heeft u hieromtrent opmerkingen gemaakt of adviezen gegeven aan het bestuur van de vennootschap?
- 7.2.4. Onder het vreemd vermogen van de vennootschap wordt een balansrubriek **“10.3 Overige passiva – Diversen”** een (onbeschikbare) reserveverrekening opgenomen voor een saldo van 298.900.000,00 euro (ofwel 747,25 euro per aandeel NBB).

In gerechtelijke procedures erkent het bestuur nochtans dat deze reserveverrekening tot haar eigen vermogen behoort (en GEEN schuld van de vennootschap uitmaakt), en in het arrest van het Hof van Beroep wordt bevestigd dat het uitsluitend is omdat:

- “de kenmerken van deze onbeschikbare reserve in belangrijke mate afwijken van de conventionele kenmerken van eigen vermogen”
- “De risico's van misleiding moeten worden beperkt”.

De Richtsnoeren van de ECB bepalen dat **“Stille reserves of het opzettelijk onjuist weergeven van posten op de balansen winst- en verliesrekening onverenigbaar zijn met het voorzichtigheidsbeginsel”.**

- Gezien het bestuur erkent dat de meerwaarden op haar goudvoorraad (haar eigen actief) altijd tot haar eigen vermogen behoren, op welke manier ze ook worden gerealiseerd, en deze ook tot op het moment van hun realisatie (net zoals de ECB zelf en elke andere NCB) op haar balans tot uiting brengt als onbetwistbaar toebehorend tot haar eigen vermogen: veronderstelt een financiële rapportering volgens het principe van het waarheidsgetrouwe beeld niet dat deze gerealiseerde meerwaarde op de goudvoorraad wordt geboekt in balansrubriek **“13.4 Onbeschikbare reserveverrekening goudmeerwaarden”**?
- Volstaat het eenvoudige feit dat dit deel van het eigen vermogen onbeschikbaar is voor uitkering aan de eigenaars of onbeschikbaar is voor de aanzuivering van verliezen (andere dan op de goudvoorraad zelf) om dergelijk belangrijk bedrag onder het vreemd vermogen tot uiting te brengen?
- Temeer omdat het actuele saldo (per 31/12/2019) van niet gerealiseerde meerwaarden op de goudvoorraad (9.583.100.000,00 euro), indien deze integraal zouden worden gerealiseerd via een arbitrage, inderdaad zich zouden toevoegen aan het actuele saldo van 298.900.000,00 euro?
- Is deze wijze van boeking op de balans verenigbaar (of in overtreding) met het “voorzichtigheidsbeginsel” opgenomen in de Richtsnoeren van de ECB?

7.2.5. Enkel indien voorgaande inderdaad voldoende argumenten zijn om de onbeschikbare reserverekening inderdaad onder het vreemd vermogen van de vennootschap tot uiting te brengen: op de balans wordt onder **de rubriek “13.2 Reservefonds”** een bedrag van 2.668.585.000,00 euro (per 31/12/2019) als eigen vermogen van de vennootschap tot uiting gebracht. Uit de Toelichting 22 blijkt echter dat “bij het verstrijken van het emissierecht, niet minder dan 20% de Belgische Staat prioritair ten deel zal vallen”.

- Gezien de kenmerken van dit Reservefonds in belangrijke mate afwijken van de conventionele kenmerken van eigen vermogen, en er duidelijke kansen van misleiding bestaan: dient het bestuur niet consequent te handelen, en dit bedrag van 533.717.000,00 euro (ofwel 1.334,29 euro per aandeel) te boeken onder **de balansrubriek “10.3 Overige passiva – Diversen – Reservefonds)”**?
- Heeft u als onafhankelijk extern expert het bestuur hieromtrent reeds opmerkingen gemaakt, of adviezen gegeven?

7.2.6. In het jaarverslag wordt onder **“2.2.7 Toelichting bij de jaarrekening – boekhoudkundige principes en waarderingsregels”** (pagina 130) gesteld dat:

“De officiële goud- en deviezenreserves van de Belgische Staat, die in de balans zijn opgenomen, (..)”.

De betreffende activa hebben per balansdatum 31/12/2019 een marktwaarde van 26.246.564.000,00 euro, en er worden in het eigen vermogen van de vennootschap voor 10.068.000.000,00 euro niet gerealiseerde meerwaarden, verbonden aan deze activa, opgenomen.

- 7.2.6.1. Welke opmerkingen heeft u het bestuur gemaakt omtrent de inhoud van deze belangrijke toelichting bij de balans van de vennootschap?
- 7.2.6.2. Bestaat er geen kans op misleiding, op het verkeerd interpreteren van de (uiteindelijke) eigendomsrechten over vermogen belegd in deze activa?
- 7.2.6.3. Kan het zijn dat de Nationale Bank van België nv, een volledig van haar Staat afgescheiden juridische rechtspersoon met haar eigen vermogen, op haar balans activa tot uiting brengt welke tot het vermogen van de rechtspersoon de Belgische Staat moeten worden gerekend?

7.3. In uw verslag van de bedrijfsrevisor, welke is opgenomen in het jaarverslag over 2019, herhaalt u meerdere keren en stelt u heel expliciet:

- “De draagwijdte van deze wettelijke opdracht is verder uitgewerkt in de contractuele opdrachtdocumenten”
- “(..) verslag uit te brengen over onze controle van de financiële verslaggeving van de Bank, **opgesteld in toepassing van het sui generis boekhoudkundig referentiestelsel** waaraan de Bank onderworpen is (daarin inbegrepen de presentatieregels en -principes en de toelichtingen die worden verstrekt) zoals vastgelegd door de Regentenraad, en over de overige bepalingen die contractueel werden afgesproken met de Bank.”
- “Naar ons oordeel geeft deze financiële verslaggeving **een getrouw beeld van het vermogen en de financiële toestand van de Bank per 31 december 2019, (..), in overeenkomst met het sui generis boekhoudkundig referentiestelsel** waaraan de Bank onderworpen is (daarin inbegrepen de presentatieregels en -principes en de toelichtingen die worden verstrekt) zoals vastgelegd door de Regentenraad.”
- “Het Directiecomité is verantwoordelijk voor het opstellen van **de financiële verslaggeving die een getrouw beeld geeft in overeenstemming met het sui generis boekhoudkundig referentiekader, (..)**

- De verantwoordelijkheid van de bedrijfsrevisor: “ (..) het evalueren van (..) **die leidt tot een getrouw beeld rekening houdend met het sui generis wettelijk kader** – inbegrip de waarderings- en verslaggevingsprincipes en de gebruikelijke door de Bank verstrekte toelichtingen – van toepassing op de Bank.”
- En eveneens de verantwoordelijkheid van de bedrijfsrevisor: “In het kader van onze opdracht ten overstaan van de Regentenraad zoals uitgewerkt in de contractuele opdrachtdocumenten, is het onze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, **gebeurlijk specifiek aangepast aan het hybride karakter van de Bank en haar sui generis wettelijk kader**, verslag over de gelegenheden uit te brengen bedoeld in artikel 3:75 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen.”
- “Onverminderd formele aspecten van ondergeschikt belang en rekening houdend met **de gebruiken van de Bank, werd de boekhouding gevoerd in overeenstemming met het sui generis boekhoudkundig referentiestelsel en presentatieregels en -principes** en de gebruikelijke door de Bank verstrekte toelichtingen van toepassing op de Bank, zoals geïnterpreteerd en vastgelegd door de Regentenraad.”

7.4. Het doel van een wettelijke controle is het uitbrengen van een deskundig oordeel over de waarachtigheid of getrouwheid van de jaarrekening of de andere financiële informatie. **Als bedrijfsrevisor bent u verondersteld onafhankelijk van de bedrijfsleiding te zijn en heeft u een onbetwistbare rol ten aanzien van diverse externe partijen zoals de aandeelhouders, de schuldeisers, en andere stakeholders.**

Afwijkend krijgt u hier een contractuele opdracht vanwege het bestuur van de vennootschap, controleert u of er overeenstemming is tussen de gevoerde boekhouding met het referentiekader zoals dit “sui generis” door het bestuur naar eigen inzichten zelf is uitgewerkt en of dit tot een getrouw beeld leidt rekening houdend met dit sui generis wettelijk kader. **U stelt WEL een rol te hebben ten overstaan van het personeel, doch NIET ten overstaan van de aandeelhouders (die u nochtans hebben benoemd).**

- Wetende dat de vennootschap beursgenoteerd is, ingeschreven is op de lijst van vennootschappen welke beroep hebben gedaan op het openbaar spaarwezen, de financiële communicatie door geen enkele andere instantie wordt gecontroleerd, haar aandeelhouders de bescherming moeten genieten welke de diverse wetgevers tot doel hebben:

Indien het “waarheidsgetrouw beeld rekening houdend met het sui generis wettelijk kader” afwijkingen inhoudt in vergelijking met “het waarheidsgetrouw beeld zoals dit resulteert uit de gangbare boekhoudkundige referentiekaders” of ook in vergelijking met het referentiekader zoals dit door elke NCB van de ECB dient gevolgd te worden, afwijkingen welke kunnen of moeten leiden tot een misleiding van de aandeelhouders: zal u deze rol opnemen en hier in uw verslag melding van maken? Zal u de aandeelhouders hiervan verwittigen? Of worden deze enkel opgenomen in het verslag naar de Regentenraad toe, en legt u de verantwoordelijkheid bij het bestuur?

- Betekenen “de waarderings- en verslaggevingsprincipes en de gebruikelijke door de Bank verstrekte toelichtingen”, en de voorbeelden zoals onder 6.1 en 6.2 besproken werden, niet altijd een misleiding van elke stakeholder van deze vennootschap? **Dient u als onafhankelijk expert uw rol niet op te nemen?**
- Werd deze verantwoordelijkheid om, in alle van materieel belang zijnde opzichten, specifiek aangepast aan het hybride karakter van de Bank en haar sui generis wettelijk kader, en werd u contractueel ontheven van de verplichting om verslag over de gelegenheden uit te brengen zoals bedoeld in artikel 3:75 van het Wetboek van vennootschappen en verenigingen?

- Bent u van oordeel dat het waarheidsgetrouwe beeld zoals dit resulteert uit een financiële verslaggeving volgens het sui generis boekhoudkundig referentiekader van de NBB, volstaat om te beantwoorden aan de informatieverplichtingen zoals deze gelden voor elke beursgenoteerde vennootschap?

8. Het College van censoren verdwijnt en de Regentenraad wordt hervormd en vervrouwelijkt

In het **jaarsverslag over 2019 (pagina 14)** wordt enige toelichting gegeven omtrent de gewijzigde organisatiestructuur, welke het gevolg zou zijn van “een debat welke ook op politiek niveau zou zijn gevoerd, en een hele discussie welke zou hebben geleid tot de indiening van enkele meerderheidsamendementen op een in behandeling zijnde wet”.

Inderdaad, op een oud wetsvoorstel van juni 2017.

Nadat het bestuur van de NBB (**op 26 december 2018**) officieel in gebreke werd gesteld omdat zij als beursgenoteerde naamloze vennootschap niet voldeed aan “de genderquota”, **een wettelijke verplichting welke nochtans geldt voor elke beursgenoteerde vennootschap**, maar waarvan het bestuur (**op 9 januari 2019**) ontkende dat deze wetgeving op haar van toepassing zou zijn, werd de NBB dus gedagvaard (**op 27 maart 2019**).

Uit diezelfde “hele discussie” bleek inderdaad duidelijk dat de Wetgever in dit verband GEEN enkele uitzondering had voorzien voor de Nationale Bank van België, en dat ook in dit verband het bestuur van de vennootschap totaal onterecht meent zich met het argument van “het eigen sui generis rechtskader” buiten elke wetgeving te kunnen plaatsen zoals deze onverbiddelijk WEL geldt voor elke andere beursgenoteerde vennootschap!

Uit het parlementair document blijkt dat (**op 28 februari 2019**), dus na de officiële ingebrekestelling, een wetsvoorstel werd ingediend waarmee de Minister van Financiën Alexander De Croo dus toch snel een oud wetsvoorstel (van juni 2017) wil gaan behandelen.

Sommige problemen raken in ons Parlement toch nog werkelijk heel snel geregeld: **reeds op 27 maart 2019 heeft men een aangenomen wettekst ! Exact op dezelfde datum dat de officiële dagvaarding bij NBB in de brievenbus valt !**

De Minister van Financiën stelt dat de NBB, “net als elk ander beursgenoteerd bedrijf”, de bepalingen van het wetboek wel moet naleven.

En gaat op deze manier, net als het bestuur van de Nationale Bank van België, voorbij aan het nochtans simpele feit dat ... de NBB een beursgenoteerd bedrijf IS !!

Vragen:

- 8.1. Als particuliere minderheidsaandeelhouders van de Nationale Bank van België rekenen wij op een toegenomen besef bij het gewijzigde en ook grotere bestuur dat de NBB inderdaad een beursgenoteerde vennootschap is, en er met de belangen van haar aandeelhouders ook meer rekening zal worden gehouden.
- 8.2. Als particuliere minderheidsaandeelhouders rekenen wij er op dat de vervrouwelijking en de wijziging van de organisatiestructuur zal leiden tot een herstel van de rechten van de aandeelhouders, en een nieuw respect voor de regels van goed bestuur. Op het vlak van het herstel van bevoegdheden kan een voorbeeld worden genomen aan een andere Nationale Centrale Bank met overwegend privé aandeelhouders: **bij de Banca d'Italia is het centraal besluitvormende orgaan de aandeelhoudersvergadering**, zijn het inderdaad **de aandeelhouders die de jaarrekening en uitkering van de jaarwinsten goedkeuren**, de wijziging van de Statuten, **de benoeming van de Directeurs van de bank (welke door een commissie worden geselecteerd)**, **de benoeming van de interne audit en van de externe revisor**, ..
- 8.3. Gezien het belang welke het bestuur lijkt te geven aan ESG, en gezien de regels van “good governance” hierbij een belangrijke component zijn: zal de nieuwe Regentenraad inderdaad werk maken van het herstel van de rechten van haar eigenaars?

- 8.4. Welke kandidaat Regenten zullen na hun benoeming **de onafhankelijke bestuurders van de vennootschap** zijn?
- 8.5. Welke kandidaat Regenten zullen na hun benoeming **de volwaardige vertegenwoordigers van de 50% particuliere minderheidsaandeelhouders** zijn?
- 8.6. Jaarverslag over 2019 (pagina's 159 en 160): het bestuur stelt dat zij van mening is dat de Regentenraad rechtsgeldig is samengesteld en dat de vorderingen niet ontvankelijk zijn. Dat was ook het antwoord op een ingebrekestelling, welke werd gevolgd door een opmerkelijk snel initiatief van de Wetgever.
In De Tijd van 4 maart 2020 is de hoofdredacteur een andere mening toegedaan, en wordt er over diverse risico's gesproken.
- 8.6.1. Wat zijn de risico's en mogelijke gevolgen van een dergelijke procedure, voor zowel de vennootschap zelf als uiteindelijk voor haar eigenaars?
- 8.6.2. Gezien de overtuiging van het bestuur in dit verband: hoe staat het bestuur dan tegenover het initiatief vanwege de Wetgever? Wordt dit als overbodig beoordeeld, mogelijk zelfs schadelijk voor de vennootschap?
- 8.6.3. Hoe staat het bestuur zelf tegenover het resultaat van het wetgevend werk? Voldoet het resultaat aan de verwachtingen vanwege het bestuur? Heeft het bestuur hier zelf een inbreng gehad, werd het geconsulteerd? Kan men hier spreken over een nauwe samenwerking?

9. De "baten die volledig aan de Staat toekomen" :

Jaarlijks stort de vennootschap aan de Staat een bedrag van 24,4 miljoen euro ter compensatie van de meeruitgaven die voor de Staat voortvloeien uit de conversie van de geconsolideerde schuld tegenover de Bank in vrij verhandelbare effecten).

- 9.1. **Jaarverslag over 2019 (pagina 14):** In het jaarverslag geeft men aan dat "(..) een hele discussie welke zou hebben geleid tot de indiening van enkele meerderheidsamendementen op een in behandeling zijnde wet houdende diverse financiële bepalingen, zulks tot wijziging van de Organieke Wet van de Bank". In verband met een blijkbaar onnodige en dus overbodige tussenkomst vanwege de Wetgever, **om een eventueel onbelangrijk probleem inzake het respect voor de genderquota in de Regentenraad te vermijden**, heeft de Wetgever een twee jaar oud wetsvoorstel opgevestigd en **op slechts één maand tijd werd de Organieke Wet op passende wijze aangepast**.

Vraag:

Wanneer het bestuur werd geraadpleegd omtrent de door te voeren wijzigingen in haar Regentenraad en andere, en de Organieke Wet diende toch te worden herzien:

heeft het bestuur niet voorgesteld en aangedrongen om de reeds jaren beloofde anomalie, welke de vennootschap en haar eigenaars jaarlijks een bedrag van 24,4 miljoen euro kost, in dezelfde beweging mee op te lossen?

- 9.2. Waarom niet? Sedert het toegeven van deze fout door de Directie in 2010 (en de aankondiging dat "dit in behandeling was" heeft de Regentenraad reeds een totaal bedrag van 244 miljoen euro aan de Staat overgemaakt. Wordt een dergelijk enorme uitkering als minder belangrijk beoordeeld dan een "onnodige vervrouwelijking van het bestuur van de vennootschap?
- 9.3. Wat is de actuele stand van zaken omtrent dit erkende probleem?

10. De uittreding van The Bank of England:

10.1. Jaarverslag over 2019 (pagina 161): de impact op de vorderingen van de NCB's op de ECB uit hoofde van overdracht van externe reserves.

10.1.1. Als gevolg van de verhoging van het aandeel van de NCB's van het eurogebied in het geplaatste kapitaal van de ECB (ten gevolge van de uittreding van de Bank of England uit het ESCB) enerzijds, en een beslissing van de ECB anderzijds, verhoogt de vordering van de NBB op de ECB met 29,1 miljoen euro tot 1.465,00 miljoen euro. Op pagina 161 heeft men het over een toename van 4,8 miljoen euro. Kan er enige verdere toelichting worden gegeven van de achterliggende bewegingen? En van het verschil in bedragen?

10.1.2. Kan het bestuur toelichten wat het gevolg had geweest voor de eigen externe reserves op de balans van de NBB, had de ECB niet beslist om de reeds overgedragen externe reserves op het bestaande peil te behouden? Met vermelding van de betrokken balansrubrieken en de respectievelijke bedragen?

10.2. Jaarverslag over 2019 (pagina 160): impact op het aandeel van de NBB in het kapitaal van de ECB.

De NBB zal haar aandeel in het kapitaal van de ECB verhogen met 0,435% en zal hiertoe een bedrag van 24,8 miljoen euro aan de ECB overmaken.

10.2.1. Dit betekent dat de NBB ook de gelopen risico's nog verder verhoogt? In de reeds bestaande monetaire programma's waarvoor de activa op de balans van de ECB staan?

10.2.2. Over welke bedragen bijkomende risico's gaat het hier?

10.2.3. In welke mate heeft de NBB hiermee rekening gehouden bij de gemaakte evaluatie van de gelopen risico's?